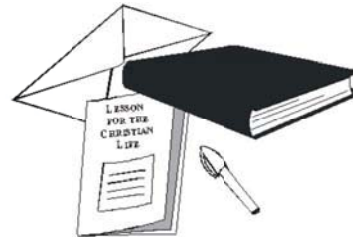

တၢ်မၤလိလၢ

ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်

(Lessons for the Christian Life)

[S'Gaw Karen]

တၢ်မၤလိအတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤလၢ ဘၣ်ထွဲလိာ်သး

ကိုဖိခါ၊

တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်သးခုလၢ ပဟ့ၣ်ဘၣ်နၤ တၢ်မၤလိလၢ ယွၤအကလုာ်ကထိန့ၣ်လီၤ။ ကိုလံာ်ဖးလၢ နဂီၢ်န့ၣ်မ့ၢ် လံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီလီၤ။ တၢ်အံၤဘၣ်ယးလိာ်သးလၢ ပကစၢ် ယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ် အတၢ်အိၣ်မူ န့ၣ်လီၤ။ ပမုၢ်လၢ တၢ်မၤလိအဝဲအံၤ ကမၤမုၢ်နသးဒီး ကကဲတၢ်မၤစၢၤလၢ နတၢ်အိၣ်မူ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

ဖဲလံာ်အခါၣ်သးန့ၣ် အိၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်ဒီးစဲးန့ၣ်လီၤ။ တၢ်ဒီးစဲးလၢ လံာ်ကဘျံးပၤ (၂) န့ၣ်၊ နကယုထံၣ်ဘၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤခဲလၢခဲဆ့လၢ တၢ်မၤလိအဝဲအံၤ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်မၤလိၤနီၣ်ဝံၣ် (၁)

တၢ်အစၢ်လၢတၢ်မၤထီၣ်ထီၣ်က့ၤ

ပုၤတၢ်မ့ၢ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ခံၣ်စုတစုန့ၣ် တၢ်မနုၤကကဲထီၣ် အနီၣ်နီၣ်လဲၣ်?

အဆိ, ပုၤတၢ်မ့ၢ်ပၢၢ်လၢ အဝဲန့ၣ်မ့ၢ် ပုၤတၢ်ဒဲးဘဲးဖိလၢ အကျဲလီၤမၤဒီး ကြးအိၣ်လၢလရၣ် အထူအယိၣ်လီၤ. (ထဲသးစီဆံ့တခါ မၤန့ၣ်ပၢၢ်အီၤသ့ တၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ.) ဒီးအဝဲဘၣ်ပီၢ်ယၢ်လီၤက့ၤ အသးလၢ အတၢ်ဒဲးဘဲး န့ၣ်လီၤ. ဖဲကစၢ်ယွၤအမဲၣ်ညါန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်လၢ အဝဲန့ၣ်မ့ၢ် ပုၤတၢ်ဒဲးဘဲးဖိဒီး လိၣ်ဘၣ်ပုၤအုၣ်ခိၣ်တၢ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲတူၢ်လိၣ် ယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ်ဒ်သိး အကစၢ်ယွၤဒီး ပုၤအုၣ်ခိၣ်တၢ်, ဒီးအဝဲဘၣ် တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ကဒီးတဘျီ အကတီၢ်ဖဲန့ၣ်, အတၢ်ဒဲးဘဲးတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ပျၢၢ်ကွံၣ်, ဒီးအဝဲမၤန့ၢ် တၢ်အိၣ်မူအထူအယိၣ်လၢ ကစၢ်ယွၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အဝဲန့ၣ်မ့ၢ် ဘၣ်တၢ်တဲအီၤအဖုၣ်ဖိတခါ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်အိၣ်ထံး န့ၣ်လီၤ. ပမၤလိၤဘၣ်လၢ လံၣ်စီဆံ့, လၢကစၢ်ယွၤ အုၣ်ခိၣ်ပုၤတၢ်မ့ၢ်, တၢ်လီၤကမၤကမၢ်အါမး ကဲထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲအံၤန့ၣ် တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤလၢ တၢ်လီၤကမၤကမၢ် အနီၣ်နီၣ်တဖၣ် အိၣ်အခါတဆံ့န့ၣ်လီၤ.

၁. စးထီၣ်လၢ, ပုၤစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ် ဘၣ်တၢ်တူၢ်လိၣ်လၢ တၢ်အိၣ်အပူၤ (အးဖူးစူး ဝး၆), တၢ်အံၤအခီပညီဖျါလၢ အဝဲအိၣ်ဆိး ဒ်သိးကစၢ်ယွၤဒီး ယွၤအဖိခွါလၢ ယွၤဟ့ၣ်လၢ တၢ်အိၣ်တၢ် အသိးန့ၣ်လီၤ. ကစၢ်ယွၤထံၣ်အီၤလၢ ဒ်အိၣ်လၢခရံၣ်အပူၤ (၂ ကရံၣ်သူး ၅း၁၅). တၢ်အံၤ အခီပညီဖျါ စ့ၢ်ကီးလၢ ပုၤခရံၣ်ဖိတဖၣ် ဘၣ်တၢ်တူၢ်လိၣ်မုၢ် ဒ်သိးကအိၣ်လၢ ခရံၣ်အပူၤလၢ တဘျီဝုၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. အနီၣ်နီၣ်လီၤ, တၢ်အံၤမ့ၢ်ထီၣ်လီၤ (အးဖူးစူး ၂၆, ၇)

၂. အဝဲဘၣ်ကဲစ့ၢ်ကီး ယွၤအဖိခွါလီၤ (ယိၤဟၣ် ဝး၁၁, ၁၂). နဆိကမိၣ်ကွၢ်လၢ နမ့ၢ်ကဲထီၣ် ပုၤပၢတၢ်လၢ အမံၤဟူသ့ၣ်ဖျါ အဖိခွါန့ၣ် နကဘၣ် တၢ်လၢကပီၤဒ်လဲၣ်? ကဘၣ်ကဲ ပုၤအစိကမိၤဒိၣ်လၢ အတုၤလီၤ မူဟီၣ်ကယၢ် အဖိခွါန့ၣ် တၢ်လၢကပီၤ ဒိၣ်ထဲလဲၣ်, ဖဲမူဒိၣ်ကလူးတဖၣ် အတၢ်ယူးယီၣ် အမဲၣ်ညါလီၤ (ကလၢတံ ၃း၂၆).

- ၃. အဝဲဘဉ် ယွၤအတၢ်တီတၢ်လၢလီၤ (ရိမ့ၤ ၅:၁, ၈:၃၀, ၃၃). ကစၢ်ယွၤ, ပှၤစံၣ်ညီၣ်တၢ် တဲဖျါတၢ်လၢ တၢ်ဒဲးဘးဖိလၢ အန့ၣ်န့ၣ် “တၢ်တီတၢ်လၢ” ဒီးထံၣ်အိၣ်ဒ်သိး ပှၤလၢအတၢ်ဒဲးဘး တအိၣ်ဘဉ်န့ၣ်လီၤ. ကစၢ်ယွၤမၤ တၢ်အဝဲအံၤသ့ မ့ၢ်လၢခရံၣ်သံတ့ၢ်ဒ်သိး တၢ်အခၢၣ်စးဒီး တူၢ်ဘဉ်ဒိၣ်ဘဉ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ခဲလၢလီၤ ခရံၣ်ဖိတဖၣ် ကဘဉ်ဒိၣ်ဘဉ် န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး, ခရံၣ်ဖိတဖၣ်ဘဉ် တၢ်ကဲထီၣ် အသးလၢ “တၢ်ဒဲးဘးတအိၣ်” လၢကစၢ်ယွၤ အတၢ်ထံၣ်အပူၤဒီး အဝဲသ့ၣ်တဘဉ် တၢ်စံၣ်ညီၣ် နီတဘျီလၢ အတၢ်ဒဲးဘးအဂီၢ်လၢဘဉ် (ရိမ့ၤ ၈:၁).
- ၄. အဝဲလဲလိၣ်အသးဆူ သးစီဆ့တၢ်လုၢ်အဟံၣ် (၁ ကရံၣ်သူး ၆:၁၉). လံၣ်စီဆ့ သိၣ်လိ ပှၤဖျါဖျါဖျါလၢ သးစီဆ့ကစၢ် အိၣ်ဆိးလၢ ပှၤစူၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ် ကိးဂၤဒဲးအပူၤ အနီၣ်နီၣ် လီၤ (၁ယိၤဟဉ် ၄:၁၃). ပှၤခရံၣ်ဖိ အနီၣ်ခိန့ၣ်မ့ၢ် သးစီဆ့တၢ်လုၢ်အဟံၣ်လီၤ. တၢ်အံၤန့ၣ် ကစၢ်ယွၤအဖိခွါလၢ အစီဆ့ကြး ပလီၢ်သးလၢ တၢ်လၢအဝဲစံး, တၢ်လၢအမၤ, ဒီးတၢ်လီၢ်လၢ အလဲၤန့ၣ်လီၤ.
- ၅. အဝဲကဲထီၣ် ကစၢ်ယွၤ အဒူၣ်ဖိထာဖိလီၤ (ယိၤဟဉ် ၁:၁၂). ခဲအံၤအဝဲ ဒီးဘျီအသးထံ သ့လီၤ. ဒီးအဝဲကဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ အကရၢဖိ သ့န့ၣ်လီၤ (မၤတၢ် ၂:၄၁, ၄၅). ဒ်ကလိးစဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် န့ၣ်မ့ၢ် “ခရံၣ်အနီၣ်ခိ” အသိးန့ၣ် ခရံၣ်ဖိတဂၤ ကဲထီၣ် “ခရံၣ်အနီၣ်ခိ” အကူၣ်သ့ ဒီဖျါတၢ်န့ၣ်လီၤ ပၣ်ယုၣ်လိၣ်သးလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ ဟီၣ်ကဝီၤပူၤလီၤ (ကလိးစဲ ၁:၁၈, ၂၄).
- ၆. အဝဲကဲထီၣ် ယွၤအပှၤန့ၢ် ဘဉ်သါတၢ် (ရိမ့ၤ ၈:၁၅). ယွၤန့ၢ်မ့ၢ် ပှၤတ့ၤလီၤမူဟီၣ်ကယၢ ဒီးမ့ၢ်ပှၤတၢ်ခဲလၢလၢ န့ၣ်လီၤ. အဝဲအာၣ်လီၤ ယွၤအဖိတဖၣ်လၢ, မ့ၢ်တနံၤန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကပၤသကိး ဟီၣ်ခိၣ်ချၢလၢ ခရံၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်ကပၤတၢ်ခဲလၢလၢ န့ၣ်လီၤ.
- ၇. အဝဲကဲထီၣ် ပှၤစီဆ့လီၤ (ရိမ့ၤ ၁:၇). လံၣ်စီဆ့ကိးဝဲ “ပှၤစီဆ့”လၢ အဘဉ် တၢ်အုၣ် ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤစီဆ့န့ၣ်မ့ၢ် ပှၤလၢယွၤပၣ်လီၤဆီလၢ သးစီဆ့အဂီၢ်လီၤ (စံးထီၣ်ပကြၢ ၄:၃). ယွၤအတၢ်ထံၣ်ပူၤန့ၣ်, ခရံၣ်ဖိကိးဂၤဒဲးန့ၣ် မ့ၢ်ပှၤစီဆ့, ယွၤထံၣ်အိၣ်ဒ်သိး ခရံၣ်ဒီး ခရံၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ပှၤစီဆ့နီၣ်နီၣ် အယိၤန့ၣ်လီၤ. (၁ ကရံၣ်သူး ၁:၂).
- ၈. အဝဲလၢထီၣ်ပှၤထီၣ်လၢ ခရံၣ်အပူၤလီၤ (ကလိးစဲ ၂:၁၀). ပှၤခရံၣ်ဖိန့ၣ် လၢထီၣ် ပှၤထီၣ်လၢ ယွၤအမဲၣ်ညါလီၤ. အဝဲန့ၣ် ယွၤအံၤအိၣ် ဒ်သိးအအံၤ ခရံၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤတဂၤန့ၣ်

- တၢ်ဟ့ၣ်လၢကဝီၤလၢ တၢ်မၤန့ၢ်က့ၤသးသမူတဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်ဒိၣ်ဝဲမ့ၢ်ဝဲလီၤ -
- ၁. တၢ်သးခုလၢ တၢ်မၤန့ၢ်က့ၤသးသမူဆူ ခရံၣ်အဂီၢ်န့ၣ် တဲဖျါထီၣ်တသ့ဘဉ် (လူၤကဉ် ၁၅:၁၀)!
- ၂. ပှၤတဂၤတဂၤ မ့ၢ်ကတိၤတူၢ်လိၣ်န့ၣ်လၢ, “န့ၢ်န့ၢ်မ့ၢ်ပှၤတဂၤလၢ အဘဉ်တၢ်ကွဲမ့ၢ် ဖဲအံၤလီၤ” လၢမူခိၣ်ဘီမ့ၢ်န့ၣ် တၢ်သးခုဒိၣ်န့ၢ်အဝဲအံၤ တအိၣ်လၢနဂီၢ်ဘဉ်.
- ၃. လၢခံကတၢ်န့ၣ်, ပကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ် မ့ၢ်စံးလၢမူခိၣ်ဘီမ့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်မူအလီၢ်လၢ တၢ်မၤန့ၢ်က့ၤ သးသမူအဂီၢ်န့ၣ် ပကန့ၢ်ဘဉ် တၢ်သးဂဲၤလၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်မး န့ၣ်လီၤ. (မးသဲ ၁၀:၃၂)!

အယိၤန့ၣ်, ပတၢ်ဘါထုကဖၣ် တဘျီဝံၤတဘျီကဘဉ်မ့ၢ်, “မိယကွၢ်ပှၤဂီၢ်မ့ၢ် ဒ်ပှၤလၢ အအုၣ်ဒိၣ်ယၢမၤအသိး, တုၤယမဲၣ်ချံ ပှၤဒီးမဲၣ်ထံလီၤ. မိယကွၢ်ထီၣ် သိတဖၣ် အကျဲလၢ တဂၢ်တကျၢ, ဒီးအဲၣ်အဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်ယတၢ်အိၣ်လၢ အဂီၢ်ယိၤလီၤ.” (မးသဲ ၉:၃၆).

**ဒီးခဲအံၤန့ၣ် . . .
တၢ်မၤန့ၢ်ကဝီၤထွဲလဲၣ်?**

ပကတိၤဒိၣ်ပကြၢန့ၣ်လၢ နမၤဝံၤ တၢ်မၤလိအဝဲအံၤလၢ ကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ် အတၢ်အိၣ်မူအပူၤ အယိၤန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်မၤန့ၢ် နတၢ်မၤလၢန့ၣ်, ပကကွၢ်ဘျီဒီး ဆှၢလီၤန့ၣ် တၢ်မၤလိအသိတခါလၢ ဒ်သိးလိၣ်သးလၢ တၢ်မၤလိအဝဲအံၤလီၤ. တၢ်မၤလိအိၣ်အါမးလၢ ပဟ့ၣ်ဒ်သိး နကမၤန့ၢ် နီၣ်သးအဘျီ န့ၣ်လီၤ.

၄. မှ်သ့န့ၣ် တဲဒီးယွၤအကလုာ်ကထါ အါမးလီၤ. တၢ်အဝဲန့ၣ် တၢ်ကလုာ်ကထါလၢ အသးသမူအိၣ်လီၤ (ဇူၤတြီၤ ၄:၁၂)! တၢ်အံၤအိၣ်ဒီး တၢ်စိကမီၤကတုၤဆူ နီၣ်သး အါန့ၣ်ပတၢ်ကတီၤလီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ် နီၣ်သးအနးဒီး ခရံၣ်အသးဖိကိးဂၤဒဲး ကြးသ့ၣ်ညါလၢ ကဘၣ်စူးကါ စုကဝဲၤတဖၣ်လၢ အစိကမီၤ အိၣ်ကတၢ် ဖိလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အဘျီအါမးန့ၣ်, ပှၤတစ့ၢ်န့ၣ်တၢ်တဖၣ် ကမၤတၢ်ခဲလၢ ဖိသိးကတြီၤ နတၢ်စူးကါလံာ်စီဆုံလီၤ, ဘၣ်ဆၣ် တဘၣ်အိၣ်ကတီၢ်တဂ့ၤ. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်စံးလၢ တနၣ်လံာ်စီဆုံန့ၣ်, တဲဒီးအါကဒီးတက့ၢ်.

၅. ပိၣ်ထွဲတၢ်ဆဲးကျိး ကိးခါဒဲးတက့ၢ်. ပှၤတဂၤန့ၢ်ဟူ တၢ်သးခုကစီၣ် အဆိတဘျီဒီး ဘၣ်တၢ် အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤန့ၣ် ကဲထီၣ်အသးတသ့ဘၣ်. ဖိညီၣ်န့ၣ်အသးန့ၣ်, နကဘၣ် တဲအဝဲသ့ၣ် ခဲအံၤခဲအံၤလီၤ. ပၣ်ဖျါန့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်တၢ်ဆူ အဝဲသ့ၣ်. ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ် လံာ်လၢအဂ့ၤ. ကွဲမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ် ဖိကဟဲထီၣ် တၢ်ဘျီထူဘါယွၤ လၢနၤလီၤ.

တၢ်ခဲလၢဝံၤဒီး, ဘါထုကဖၣ်အါအါလၢ အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်. ပှၤတဂၤမ့ၢ် ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်သး လၢနၤန့ၣ် တဘၣ်သးဟးဂီၤတဂ့ၤ. တၢ်သးတလီၤပလိၣ်သးန့ၣ် တဘျီတခိၣ်မ့ၢ် တၢ်ပနီၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ် သးစီဆုံအတၢ်စိၣ်ညီၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်တအိၣ်ဒီး တၢ်သးစဲန့ၣ် အၢန့ၣ်တၢ်သး တလီၤပလိၣ်သးလီၤ.

၆. တဘၣ်ပၣ်လီၤနသး ချဲချဲတဂ့ၤ. တၢ်မၤလၢအတဘၣ်န့ၣ် အလုၢ်အပှၤတအိၣ်, ဒီးလွဲန့ၣ်ပှၤ တဂၤစုၣ်စုၣ် ကဆိကမိၣ်လၢ အဝဲန့ၣ်တီၤလၢ ယွၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမၤဘၣ်ဒိ ယွၤအဂ့ၢ်အကျိၤ သ့လီၤ. မိတီၤလၢ သ့ၣ်လီၤတၢ်ချဲလၢ အဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. ကစၢ်ယွၤ ကဟံမူဒါလၢ ကဒိၣ်ထီၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၇. တၢ်မ့ၢ်ကီၤလၢနဂီၢ်လၢ ကတီၤခရံၣ်အဂ့ၢ်ဆူ ပှၤအဂၤန့ၣ်, တဲယွၤဒီး ယုၤအီၤဖိကဟ့ၣ်နၤ တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါဒီး သးလၢအဒူ ဖိသိးကအုၣ်သးလၢ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်သးလီၤ အနီၣ်နီၣ်န့ၣ်, အဝဲကဟ့ၣ်နၤလီၤ.

၈. ပၣ်ဖျိၣ်လံာ်စီလဲၣ်စီၤ ထီၣ်ဘိတက့ၢ်. နဟ့ၣ်တၢ်ကျိၤဘိတဖၣ်လၢ နီၣ်ခိအပူၤဆူ ပှၤလၢန ကတီၤတၢ် တကးဒဲးဘၣ်, နပၣ်တုၢ်လံာ်တဖၣ်လၢ ကမျၢၢ်အပူၤလၢ နလဲၤတုၤ န့ၣ်လီၤ.

မှ်အိၣ်ဒီးခရံၣ်န့ၣ်, အဝဲန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ခဲလၢဝံၤလၢ တၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်မူအထူအယိၣ် န့ၣ်လီၤ.

၉. အဝဲမၤန့ၢ် တၢ်အလုၢ်အလုၢ် ဘၣ်ယးဒီးယွၤ န့ၣ်လီၤ (၂ ပုးတရူး ၁:၄). တယံၣ် တမိၢ်န့ၣ် အဝဲကပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သးလၢ အဝဲအိၣ်ဒီး တၢ်ဆၢန့ၢ်အသီ, တၢ်ကွၢ်ဖိအသီ, တၢ်သးဟ့ၣ်အသီလၢ တၢ်ဒဲးဘးအဂီၢ်, တၢ်အဲၣ်အသီလၢ ခရံၣ်ဖိဒီပုၣ်ဝဲၣ်တဖၣ် အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ခရံၣ်ဖိတဂၤမ့ၢ်န့ၢ်ဘၣ် တၢ်အလုၢ်အလုၢ် ဘၣ်ယးဒီးယွၤန့ၣ်, အဝဲကလီၤဂၢ် အါန့ၢ်ဖိသိး ကစၢ်ယုၣ်ရှူးလီၤ (ကလိးစဲ ၃:၁၀, ၂ ကရံၣ်သူး ၃:၁၈). တၢ်အံၤမ့ၢ် ယွၤအတၢ်တိၣ်ကျဲၤလၢ အဖိကိးဂၤဒဲး အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၁၀. အဝဲစးထီၣ် တဘျီယီ ဖိသိးကမ့ၢ်လၢ ယွၤအတၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ် လၢအအိၣ်စံာ်အိၣ်ကျၢၤ န့ၣ်လီၤ (ရိမုၤ ၈:၂၈). ကစၢ်ယွၤမ့ၢ်တဟ့ၣ် အခွဲန့ၣ် တၢ်မနုၤမး ကဲထီၣ်တသ့လၢ ခရံၣ်ဖိအဂီၢ်ဘၣ်. တၢ်မၤဖူးဘၣ်ပျီၢ်တၢ်တဖၣ် တအိၣ်လၢ ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူဘၣ်. တၢ်ကိးမံၤဒဲးလၢ ကဲထီၣ်ဆူယွၤအဖိန့ၣ် တၢ်ဂ့ၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်ကီတၢ်ခဲ, တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်, ဒီးတၢ်စိၣ်ညီၣ် အတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ် လၢသးတၢ်န့ၢ်ဘျူးအဂီၢ်လီၤ (ရိမုၤ ၅:၃-၅).

အယီၤန့ၣ်, ခရံၣ်ဖိလၢ အမ့ၢ်အတီၤန့ၣ် ကန့ၢ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်မူလၢ လီၤကမၤကမၣ်ဒိၣ်မး န့ၣ်လီၤ. ခရံၣ်ဖိကိးဂၤဒဲး ကြးပၣ်လုၢ်ပၣ်ပှၤ တၢ်ကမၤကမၣ်ဒိၣ်မးလၢ ယွၤမၤန့ၢ် လၢကျဲခဲဘိ န့ၣ်လီၤ.. .

၁. အဝဲတကြးပၣ်ကတီၢ် စံးထီၣ်ပတြၢၤ ကစၢ်ယွၤလၢ အတၢ်အုၣ်ဒိၣ် ဒီဖျိကစၢ် ယုၣ်ရှူးခရံၣ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ.

၂. အဝဲကြးဟ့ၣ်လီၤအသးလၢ ယွၤအတၢ်မၤ မ့ၢ်လၢယွၤဟ့ၣ်အသးသမူလၢ ထုၣ်စုညါ လၢကရၢနံ န့ၣ်လီၤ (ရိမုၤ ၁၂:၁).

တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ

ပုၤတၢ်ကၤန့ၣ် အဝဲမၤန့ၣ် တၢ်အုၣ်ခိၣ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါလီၤတံၢ် ဝဲလဲၣ်?

ဖးဒီးဆိကမိၣ် တၢ်န့ၣ်တဖၣ် တုၤလၢန့ၣ်ပၢၢ် ဝုၤဝုၤဘၣ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ.

- ၁. လံာ်စီဆံၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ယွၤအကလုာ်ကထိလီၤ. အဝဲန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်တီတၢ်လီၤလီၤ. နသန့ၤသး ဖဲန့ၣ် လၢလၢပွဲၤပွဲၤသ့န့ၣ်လီၤ.
- ၂. လံာ်စီဆံၣ်စံးလၢ နမ့ၢ်ပီၢ်ယၢ်လီၤက့ၤနသးလၢ နတၢ်ဒဲးဘးဒီး နန့ၣ်ကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်န့ၣ်, နကဘၣ် တၢ်အုၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၃. တၢ်သံကွၢ် ခဲအံၤန့ၣ်, နလဲၤဆူ ယုၣ်ရှုးအိၣ်ဒ်သိး ပုၤတၢ်ဒဲးဘးဖိဒီး ယုၣ်ကညးအံၤ ဒ်သိး ကအုၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဧါ? နတူၢ်လိာ်အံၤဒ်သိး ပုၤလၢအဟ့ၣ် နတၢ်ဒဲးဘးအပူၤလၢ နဂီၢ်ဧါ?
- ၄. နမ့ၢ်မၤဒ်န့ၣ်န့ၣ်, ယွၤစံးလၢ နဘၣ်တၢ်အုၣ်ခိၣ်လီၤ.

လၢခဲတခါန့ၣ်, တၢ်အကါဒိၣ်လၢ နန့ၣ်ပၢၢ် တၢ်အဝဲအံၤဝုၤဝုၤလီၤ, တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ အတၢ် ဘၣ်ဘၢန့ၣ် ဟဲလၢလံာ်စီဆံၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အဝဲအံၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိ ဖျိဖျိဖျါဖျါလၢ (၁ယံၤဟ့ၣ် ၅း၁၃) န့ၣ်လီၤ. ပုၤခရံၣ်ဖိကိးဂၤဒဲး ကြးတီၢ်နီၣ်ဖိးယၢ် လံာ်စီဆံၣ်အဆၢဖိ အဝဲအံၤ - “တၢ်န့ၣ်တဖၣ် ယကွဲးန့ၣ်သ့, ဒ်သိးသ့ကသ့ၣ်ညါလၢ သ့အိၣ်ဒီးတၢ်မူ အထူအယိာ်, လၢသ့စ့ၢ်က့ၤ န့ၣ်က့ၤယွၤအဖိခွါ အမံၤအယိာ်လီၤ.”

ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သး တၢ်လၢဘၣ်တၢ်တီၤန့ၣ်လံာ်ဖျါၣ် န့ၣ်လီၤ. စီၤယံၤဟ့ၣ်ကွဲးတၢ်ဆူ ပုၤလၢ အစ့ၢ်န့ၣ်ယွၤ ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ် ကသ့ၣ်ညါလၢ အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်မူအထူအယိာ် န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ် န့ၣ်န့ၣ် လၢယွၤန့ၣ်, နဘၣ်တၢ်အုၣ်ခိၣ်လီၤ. လံာ်စီဆံၣ် မၤလီၤတံၢ်န့ၣ် အဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤအါဂၤအိၣ်ဒီး တၢ်ဝုၢ်ကီၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် သန့ၤသးလၢ အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဆိကမိၣ် အါန့ၣ်လၢ လံာ်စီဆံၣ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်စံးလၢ, “ယတဆိကမိၣ်လၢ ယဘၣ်တၢ်အုၣ်ခိၣ်ဘၣ်.” အဝဲသ့ၣ် ဆိမိၣ်ဝဲလၢ တၢ်လဲၤခီဖျိ လၢအလီၤကမၢကမၢ, ဖဲအဝဲသ့ၣ် တမၤန့ၣ်ဘၣ်ဒီး, အဝဲသ့ၣ်တန့ၣ်လၢ ဘၣ်တၢ်အုၣ်ခိၣ်ဘၣ်. ပုၤလၢအတၢ်ဆိကမိၣ် ဆိတလဲထီၣ်န့ၣ် ဆိကမိၣ် တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ

တၢ်အုၣ်သးဒီး တၢ်မၤန့ၢ်က့ၤသးသမူ

ခရံၣ်ဖိတဂၤ န့ၣ်ခရံၣ်ဖိအဂၤတဖၣ် ကျဲသ့ဒ်လဲၣ်?

တၢ်မၤန့ၢ်က့ၤသးသမူန့ၣ် တနံၤအံၤမ့ၢ် တၢ်မၤအဝုၤအဒိၣ်ကတၢ် တခါလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢလီၤ (တၢ်ကတီၤဒိ ၁၁:၃၀). တၢ်ကီၤဒီး တၢ်သိၣ်တၢ်သိ ဝဲကမၤလီၤတံၢ်လၢ တၢ်ကကဲထီၣ် တၢ်မၤအဝဲအံၤ တအိၣ်ဘၣ်ဆၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သိ ညီၣ်န့ၣ်အိၣ်စ့ၤလၢ ကဟ့ၣ် တၢ်အစၢ်လၢ အလုၢ်တဒိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လီၤ.

- ၁. တၢ်အံၤအကါဒိၣ်မးလၢ ပုၤလၢအမၤန့ၢ်က့ၤ သးသမူန့ၣ် န့ၢ်ဘၣ်လၢနီၢ်သး န့ၣ်လီၤ. အဝဲကြး မၤလိယွၤအကလုာ်ကထိ ဒီးအဒိကတီၢ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲကြးသ့ တၢ်ဆၢကတီၢ်အါမးလၢ တၢ်ဘါထုကဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲကြးဟ့ၣ်လီၤအသးဆူ ယွၤလီၤ. အဝဲကြးအာၣ်လီၤ အတၢ် ကမၢဒီး ပၣ်တုၢ်တၢ်ကမၢလၢ အဝဲသ့ၣ်ညါ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လဲၤသကိးတၢ်လၢ နီၢ်သးအတၢ်မူန့ၣ်, ခရံၣ်ဖိတဖၣ် ကယုထံၣ်ဝဲ ယွၤဟ့ၣ်အံၤ တၢ်အခွဲးအယၢ်လၢ ကဟ့ၣ်တၢ် အုၣ်အသးလၢ အတုၤလီၤတီၤလီၤ န့ၣ်လီၤ. “အိၣ်ဘူးလၢကစၢ်ယွၤတက့ၢ်.” (မးသဲ ၄း၁၉).
- ၂. ကိးနံၤဒဲး ယုၣ်ကညး ကစၢ်ယွၤဂံၤကလဲၤကိးပုၤဆူ ပုၤလၢအိၣ်ဒီးန့ၣ်ဟူ တၢ်သးခု ကစီၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဝုၤလီၤ. တၢ်အံၤဖျါဖျိဖျါလၢ ပအုၣ်သးဆူ ပုၤကိးဂၤဒဲးလၢ ပထံၣ်တသ့ဘၣ်. တၢ်အံၤဖျါဖျိဖျါ စ့ၢ်ကိးလၢ ပတသ့ၣ်ညါ မတၢတဂၤန့ၣ် “အိၣ်ကတီၤသး” လၢတၢ်အုၣ် က့ၤခိၣ်က့ၤ အဂီၢ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်, ပမ့ၢ်ဟ့ၣ်ယွၤ အခွဲးလၢ ကနဲၣ်ပဝဲသ့ၣ်န့ၣ်, ပကမၤယွၤ အတၢ်မၤ အါဒိၣ်ဒီး ပကကူး တၢ်သ့တၢ်သ့ အါဒိၣ်န့ၣ်လၢ အဂီၢ်လီၤ.
- ၃. ပကြးဟံးန့ၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကတီၤတၢ်လၢ ခရံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပစူးကါ ယွၤအမံၤလၢ တၢ်မၤအဝဲအံၤတဖၣ်န့ၣ်, တၢ်အံၤကဲထီၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် အဝုၤကတၢ်လၢ ကအုၣ်သးလၢ ခရံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတဲ တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအဝုၢ် လၢတၢ်တဲသကိးတၢ်သ့ဒီး ပကဘၣ်ဟံး တၢ်အခွဲးအယၢ် အအါကတၢ်လၢ ဖဲန့ၣ်လီၤ. ပတကြးခိး တၢ်အခွဲးအယၢ် ကဟဲဆူပ အိၣ်ဘၣ်. ပုၤကိးဂၤဒဲး အသးအိၣ်လၢ ကတဲသကိး ဘၣ်ယးဒီး ထံၣ်ဂီၢ်သဲး, တၢ်လိာ်ခိၣ်လိာ် ကွဲး, ဒီးမူခိၣ် ကလံာ်သီၣ်ဂီၢ် အဝုၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤယိ ပသးတအိၣ်လၢ တဲတၢ်စီဆံၣ် အဝုၢ်လဲၣ်?

၃) တဘဉ်ယု တၢ်တမံၤမံၤလၢ နသ့ၣ်ညါလၢ တၢ်တကြးအိၣ်ဘဉ်! တဘျီ တဒိၣ်န့ၣ် ကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်လီၤဝဲ တၢ်တဖၣ်လီၤ, ဘဉ်ဆဉ် မၤလီၤတၢ်ယဲၤဆူ အသးကံၢ်ပူၤ စ့ၢ်ကိးလီၤ (စံးထီၣ်ပတြၢ ၁၀၆း၅).

၄) ဟးဆွဲး စံးဝံၤစံးက့ၤ ကလီၤကလီၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. (မးသဲ ၆းရ, ပှၤစံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ် ၅း၂).

၈. တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အဂၤ -

၁) နမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢ နသးဟးဝုၤဝါန့ၣ်, ကျဲးစးဘါထုကဖၣ်လၢ နကလုၢ်ဒိၣ်ဒိၣ် လီၤ. တၢ်အဝဲန့ၣ် ကမၤစၢၤ နတၢ်သးစၢ်ဆါ န့ၣ်လီၤ.

၂) နမ့ၢ်တန့ၢ်ဘဉ် တၢ်စံးဆါတဘျီဖီန့ၣ် တဘဉ်သးဟးဂီၤတဝုၤ. ကစၢ်ယွၤ အတၢ်စံးဆါန့ၣ် တဆိကဲၣ်ဆိး တစဲၤခဲကဲၣ်ဆိး နီၤတဘျီဘဉ်ဒီး ပကဘဉ်ဒီး အတၢ်ဆိၣ်ဝုၤလၢ တၢ်န့ၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ.

၃) ယွၤအတၢ်စံးဆါန့ၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်လၢ နယုန့ၣ်, သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ် အဝဲအံၤန့ၣ် - ကစၢ်ယွၤ ပၣ်ဖျိၣ်ပၣ်တံၤ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် တခါခါလၢ ကဟ့ၣ်ပဝဲသ့ၣ် ဝုၤဒိၣ်န့ၢ်ကယဲၢ် ပယုအီၤလီၤ. ပတသ့ၣ်ညါ တၢ်မနုၤန့ၣ် မ့ၢ်အဝုၤကတၢ်လၢ ပဂီၢ်ဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ် အဝဲသ့ၣ်ညါလီၤ. အဝဲဟ့ၣ်ပဝဲသ့ၣ် အါန့ၢ်ဒိၣ်န့ၢ် ကယဲၢ်ပယုတၢ်ဒီး ဆိကမိၣ်တၢ်သ့ န့ၣ်လီၤ. (၂ ကရံၣ်သ့း ၈း၉, အ့းဖူးစူး ၃း၂၀)

အတၢ်ဘဉ်ဘၢလၢ တလီၤတံၢ်ဘဉ်န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်, ကစၢ်ယွၤ အကလုၢ်ကထါန့ၣ် တဆိတလဲဘဉ်. နၣ်န့ၢ်လၢ လံၣ်စီဆွဲးဒီး တဘဉ်မ့ၢ်လၢ နတၢ်ဆိကမိၣ်ဘဉ်.

ဘဉ်ဆဉ်, တဘျီတဒိၣ်န့ၣ် နကသံကွၢ်က့ၤနသးလၢ, “ပှၤခရံၣ်ဖိန့ၣ် ကြးဘဉ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢ သ့ၣ်ဖွံသးညါဧါ? ” သးတဒုဒိဘဉ်, တၢ်စံးဆါန့ၣ်, “မ့ၢ်လီၤ!” ဘဉ်ဆဉ်, ပှၤတဂၤကဘဉ် သ့ၣ်ညါလၢ အဝဲဘဉ်တၢ်အုၣ်ဒိၣ် တချုးမၤန့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ဖွံသးညါ န့ၣ်လီၤ. အဆိန့ၣ် တၢ်အုၣ်ကီၤဖဲ အမဲၣ်ညါ, ဝံၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဟူးသးဂဲၤ ဟဲန့ၣ်လီၤ. လံၣ်စီဆွဲးတဲၤပှၤအယိန့ၣ် ပသ့ၣ်ညါလၢ ပဝဲသ့ၣ်ဘဉ် တၢ်အုၣ်ဒိၣ် န့ၣ်လီၤ. ပသ့ၣ်ညါလၢ ပဘဉ်တၢ်အုၣ်ဒိၣ်အယိ ပသးဖွံန့ၣ်လီၤ.

အါန့ၢ်လံၣ်စီဆွဲးန့ၣ်, တၢ်အုၣ်ကီၤအဂၤ အိၣ်လၢ ပှၤစူၢ်န့ၣ်တၢ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲအံၤန့ၣ် တၢ်အုၣ်သး အိၣ်သာခါလၢ အဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်လၢ ပှၤတဂၤဘဉ်တၢ်အုၣ်ဒိၣ်လီၤ -

- ၁. ပှၤလၢအဘဉ် တၢ်အုၣ်ဒိၣ် အဲၣ်အပှၤခရံၣ်ဖိ ဒီပုၢ်ဝဲၣ်လီၤ (၁ ယိၤဟဉ် ၃း၁၄).
- ၂. ပှၤလၢအဘဉ် တၢ်အုၣ်ဒိၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဒုးန့ၣ်လၢ သးစီဆွဲးအိၣ်လၢအပူၤ န့ၣ်လီၤ. (၁ ယိၤဟဉ် ၅း၁၀, ရီမုၤ ၈း၁၆).
- ၃. ပှၤလၢအဘဉ် တၢ်အုၣ်ဒိၣ် သးဟ့ၣ်ဒဲးဘးဒီး အဲၣ်တၢ်တီတၢ်လီၤလီၤ. ခရံၣ်ဖိ တဂၤန့ၣ် မၤတၢ်ဒဲးဘး သ့ဘဉ်ဆဉ်, တၢ်ဒဲးဘး တပၤဆျာရဲၣ်ကျဲၤ အတၢ်အိၣ်မူဘဉ် (ရီမုၤ ၆း၁၉). အဝဲတအိၣ်ဆိးဝဲလၢ တၢ်ဒဲးဘးအပူၤဆူညါ ထီၣ်ဘိဘဉ်. ဒ်ပှၤစူၢ်န့ၣ်တၢ် ဒိၣ်ထီၣ်လၢ ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူ အသိးန့ၣ်, တၢ်သ့ၣ်ညါလၢ တၢ်အုၣ်ကီၤ ကဒိၣ်ကျဲၤထီၣ် ကိးနံၤဒဲးလီၤ. တၢ်လဲၤခီဖျိလၢ အဖျါဆွဲးအိၣ်သာခါလၢ ကအုၣ်ကီၤတၢ်အဝဲအံၤလီၤ -

  - ၁. ဖးလံၣ်စီဆွဲးလၢ ဘဉ်ဆါဘဉ်ကတီၢ် ဒီးန့ၣ်န့ၢ်အဝဲန့ၣ်လၢ နသးဒီဖျိၣ်ညါ.
  - ၂. ယုကညးယွၤလၢ ကမၤကျဲၤ နတၢ်န့ၣ် ဒ်နဖးန့ၢ်လၢ အကလုၢ်ကထါစီဆွဲး န့ၣ်လီၤ.
  - ၃. တဲပှၤလၢ အဝဲအုၣ်ဒိၣ်န့ၣ်လၢ တၢ်ဒဲးဘးန့ၣ်လီၤ.

လၢခံကတၢ်န့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် အဘျီအိၣ်တဖဲဖိလၢ ပှၤတဖၣ်လၢ တလီၤတံၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်န့ၢ်ဘဉ် တၢ်အုၣ်ဒိၣ်ဒီး ပှၤလၢအိၣ်ဒီး တၢ်အုၣ်ဒိၣ် အနီၢ်နီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ်, နဆိကမိၣ်လၢ ခါပူၤကွံၣ်န့ၣ် နစူၢ်န့ၢ်ပှၤအုၣ်ဒိၣ်တၢ်, ဘဉ်ဆဉ် နတလီၤတံၢ် ထံထံဆးဆးလၢ နန့ၣ်န့ၢ်ဧါ တန့ၣ်န့ၢ်ဧါလီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်န့ၣ် နီၢ်ကီၢ်န့ၣ်, ဖဲအံၤန့ၣ် တၢ်လၢနကဘဉ်မၤ န့ၣ်လီၤ.

တဲကစၢ်ယွၤလၢ နတလီၤတံၢ်လၢ နဘၣ်တၢ်အုၣ်ခိၣ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် ခဲအံၤနဆၢန့ၢ်တၢ်လၢ ကဘၣ်တၢ်အုၣ်ခိၣ် န့ၣ်လီၤ. တဲအံၤလၢ နသ့ၣ်ညါလၢ နမ့ၢ်ပှၤတၢ်ဒီးဘးဖိလၢ အကျဲဟါမၢ်ဒီး နမ့ၢ်သံလၢ တၢ်အိၣ်အသး အဝဲအံၤန့ၣ်, နကလဲၤတုၤဆူ လရၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးမၤန့ၢ် ကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ် ဒ်သိး ပှၤအုၣ်ခိၣ်န့ၢ်, နၣ်န့ၢ်လၢ အဝဲသံလၢ ကရၢနံထူၣ်စုညါ အဖီခိၣ် ဒ်သိးကလဲၤစိၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢ နတၢ်ဒီးဘးအဂီၢ်ဒီး နၣ်န့ၢ်လၢ အဝဲအုၣ်ခိၣ်န့ၢ်သ့, ကအုၣ်ခိၣ်န့ၢ်လီၤ.

ခဲအံၤ, ဖး (မၤတၢ် ၁၆:၃၁). နမ့ၢ်စ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်န့ၣ် စံးဝဲလၢ တၤမန့ၤ ကကဲထီၣ်လဲၣ်? တဲဖျါဝဲလၢ, “နကတုၤလၢ တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤန့ၢ်လီၤ.” တၢ်အံၤမ့ၢ် ကစၢ်ယွၤ အကလုာ်ကထါ န့ၣ်လီၤ. နၣ်န့ၢ်တက့ၢ်. ဖဲမုၢ်ကီၤလံာ် ဟဲဆူနအိၣ်ဒီး ကျဲးစးမၤဒ်သိး နသးကဒုဒီလၢ နတၢ်အုၣ်ခိၣ်န့ၣ်, ဖး (မၤတၢ် ၁၆:၃၁, ယိၤဟၣ် ၁:၁၂, ၃:၃၆, ၅:၂၄, ဒီးရိမုၤ ၁၀:၉). ပၣ်ဖျါမုၢ်ကီၤလံာ်လၢ ကစၢ်ယွၤစံးလၢ နနၣ်န့ၢ်ခရံၣ်အယိ နမၤန့ၢ်တၢ်အုၣ်ခိၣ် န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ပၣ်ဖျါအံၤ ယွၤအကလုာ်ကထါန့ၣ်, အဝဲတမၤတံၢ်တၢ်လၢ လၢတၢ်တလီၤတံၢ်လဲၣ်ဘၣ်.

၂) ပှၤဆိးက့တဖၣ် ဒီးပှၤလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ် တဖၣ်အမံၤ.

၃) ပှၤမၤယွၤအတၢ်မၤတဖၣ် အမံၤ, အဒိ ပှၤစိၣ်တၢ်သးခုကစိၣ်တဖၣ်, ပှၤစံၣ် တဲၤလီၤ တၢ်သးခုကစိၣ်တဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်, သရၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

နတၢ်ယုတဖၣ် မ့ၢ်လီၤတံၢ်န့ၣ်, နကမၤန့ၢ် တၢ်စံးဆၢလၢ အလီၤတံၢ် န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ယုဘါထုကဖၣ် ဖဲညီၣ်န့ၢ်အသိးန့ၣ်, နတသ့ၣ်ညါလီၤတံၢ်တၢ် ဖဲယွၤစံးဆၢ နတၢ်ထု ကဖၣ် အခါန့ၣ်လီၤ.

၅. တၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ထုကဖၣ်အဂီၢ် ဒ်သိးကန့ၢ် တၢ်စံးဆၢ.

၁) ပမ့ၢ်အိၣ်လၢ ခရံၣ်အပူၤန့ၣ်, ပကန့ၢ်ဘၣ် ယွၤအတၢ်စံးဆၢလီၤ (ယိၤဟၣ် ၁၅:၅). “အိၣ်လၢခရံၣ်အပူၤ” န့ၣ်အခီပညီၣ်ဖျါလၢ ဒိကန့ၢ် အတၢ်မၤလိၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. (၁ ယိၤဟၣ် ၃:၂၂).

၂) ပကြးဘါထုကဖၣ် ဖဲယွၤအတၢ်ဘၣ်အသးလီၤ (၁ ယိၤဟၣ် ၅:၁၄). ကစၢ်ယွၤ အတၢ်ဘၣ်အသးန့ၣ် ဘၣ်တၢ်မၤဖျါဒိၣ်မးလၢ လံာ်စီဆံ့အပူၤအယိ, ပမ့ၢ်ယုထုကဖၣ် တၢ်န့ၣ် တဘၣ်ထီၣ်ဒါလိၣ်သးလၢ ကစၢ်ယွၤ အတၢ်ပၣ်ဖျါလၢ လံာ်စီဆံ့အပူၤဘၣ်.

၃) ပကဘၣ် ယုဘါထုကဖၣ်တၢ်လၢ ခရံၣ်အမံၤတမံၤလၢလၢလီၤ (ယိၤဟၣ် ၁၄:၁၃, ၁၆:၂၃). ပမ့ၢ်ယုဘါထုကဖၣ်တၢ်လၢ ခရံၣ်အမံၤတမံၤနီၢ်နီၢ်န့ၣ်, ဒ်သိးခရံၣ်ဒၣ်ဝဲ ကတီၤတၢ်ဆူ ပၢ်ကစၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄) ပတၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ် ကြးကဆီလီၤ (ယၤကိၣ် ၄:၃). ပတၢ်ပညီၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ကြီယၢ်ဒီး မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကမၢ်န့ၣ်, ပမ့ၢ်လၢယွၤအတၢ်စံးဆၢ တသ့ဘၣ်.

၆. ကျိၣ်လၢပတၢ်ထုကဖၣ် အဂီၢ်. ပကြးဘါထုကဖၣ်တၢ်ဆူ ယွၤလၢတၢ်ယုးယိၣ်ပးကဲ, စူးကါ ကျိၣ်လၢ အဘၣ်ဝဲဒီး အပၣ်ဒိၣ်ပၣ်ထီၣ်လီၤ.

ရ. တၢ်ဘၣ်ပလီၢ်သးလၢ တၢ်ယုဘါထုကဖၣ် -

၁) တဘၣ်ဘါထုကဖၣ် ဒ်သိးပှၤအါဂၤကထံၣ်န့ၢ်တုၤ.

၂) တဘၣ်ယုယွၤကမၤတၢ်တခါခါလၢ နမၤန့ၢ်တၢ်ဒၣ်ဝဲသ့တုၤ. ခရံၣ်ဖိတဂၤန့ၣ် အိၣ်လၢ သိလ့ၣ်အမဲၣ်ညါဒီး အသးပူၤန့ၣ် တယုယွၤလၢ ကမၤတၢ်လီၤလးလၢ ပၣ်ကတီၢ်သိလံာ် ဘၣ်. ကစၢ်ယွၤဟ့ၣ် ပဝဲသ့ၣ်ခိၣ်တဖၣ်လၢ ကဟးထီၣ် လၢကျဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထုကဖၢ်ဒီးတၢ်စံးထီၣ်ပတြၢ

လံာ်စီဆံၣ် သိၣ်လိတၢ်မနုၤ ဘၣ်ယးဒီး တၢ်ထုကဖၢ်လဲၣ်?

တၢ်ထုကဖၢ်မ့ၢ်တအိၣ်န့ၣ် ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူန့ၣ် တဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဘၣ်. တၢ်အံၤ အကါဒိၣ်, အယိန့ၣ်, ခရံၣ်ဖိတဂၤ သ့ၣ်ညါလၢ လံာ်စီဆံၣ် တဲမနုၤ ဘၣ်ယးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤ န့ၣ်လီၤ.

၁. ဘၣ်မနုၤအယိ ပတြၢဘိထုကဖၢ်လဲၣ်? လံာ်စီဆံၣ် မၤလိပဝဲသ့ၣ် အယိလီၤ (၁ တံၤမသ့း ၂၅၈). ကစၢ်ယုၣ်ဂ္ၤန့ၣ် ပုၤလၢအဘိထုကဖၢ်တၢ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ် ဆိကမိၣ် အလိၣ်ဘၣ် တၢ်ထုကဖၢ်န့ၣ်, ပတြၢလိၣ်ဘၣ်ထဲလဲၣ်! (၁ သ့းစၤလနံ ၅၅၁၅, ၁၈, အ့းဖးစူး ၆၅၁၈).

၂. ပတြၢဘိထုကဖၢ် အဘျီအါထဲလဲၣ်? လံာ်စီဆံၣ်စံးဝဲ “ဘိထုကဖၢ် တၢ်တထံၣ်ယီ တက့ၢ်.” (၁ သ့းစၤလနံ ၅၅၁၅). တၢ်အံၤအိၣ်ပညီဖျါလၢ ပတြၢအိၣ်ကတီၤသး ထီၣ်ဒီး ဘိထုကဖၢ်တၢ် န့ၣ်လီၤ. ပတြၢအိၣ်ဘူးဒီး ကစၢ်ယုၤ ဖဲအကတီၢ် တမံၤဂ့ၢ်တမံၤ န့ၣ်လီၤ. တဘျီယီန့ၣ်, ပတြၢမၤ တၢ်ဆၢကတီၢ် ဒ်ကကတီၤတၢ် လၢအိၤ ကိးနံၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. ဖဲပမ့ၢ်ပၢ်ထီၣ်လၢ ဂီၤဒိဒီး ဖဲပမၤကတၢ် မ့ၢ်နံၤန့ၣ်, ပတြၢကတီၤတၢ်လၢ ပကစၢ်ယုၤန့ၣ်လီၤ. ပတီၢ်မ့ၢ်န့ၣ်, ပအိၣ်လၢ ကမျၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် ပအိၣ်ထဲတဂၤဒၣ်ဝဲမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ပတြၢစံးဘျးအိၤလၢ ပတၢ်အိၣ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၃. ပတြၢဘိထုကဖၢ်ဒ်လဲၣ်? ဒၤနံးယုၤလး ချဲးလီၤအိၣ်ဒီး ယုၤဘိထုကဖၢ်တၢ် (ဝဲဒၤနံးယုၤလး ၆၅၁၀). ပကစၢ်ယုၣ်ဂ္ၤ ဘိထုကဖၢ် စ့ၢ်ကိးဒ်န့ၣ်လီၤ (လူၤကၢ် ၂၂၅၄၁). ဘၣ်ဆၣ်, စီၤနယုမယၤ ဆၢထၢ်လၢ စီၤပၤအမဲၣ်ညါဒီး ဘိထုကဖၢ် တၢ်လီၤ (စီၤနယုမယၤ ၂၅၄). ညီၣ်န့ၢ်အသိးန့ၣ်, ပချဲးလီၤပခိၣ် ဖဲပအိၣ်ထဲတဂၤ န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, ခရံၣ်ဖိန့ၣ် အခွဲးအိၣ် ကတီၤတၢ်လၢ ကစၢ်ယုၤ ဖဲအဝဲဟးကျဲ အခါ (မ့) မၤတၢ်ကိးနံၤဒဲးအခါ န့ၣ်လီၤ.

၄. ပတြၢဘိထုကဖၢ် တၢ်မနုၤအဂီၢ်လဲၣ်? လံာ်စီဆံၣ်စံးဆၢ တၢ်သံကွၢ်အဝဲအံၤ လၢ(ဖဲလံးပံၤ ၄၅၆, ၁ တံၤမသ့း ၂၅၁-၃, ဒီး မးသဲ ၉၅၃၈). တၢ်ယုၤဘိထုကဖၢ်ညါ ယုၤအိၣ်န့ၣ် တၢ်လၢအဆံးကဲၣ်ဆိး (မ့) တၢ်လၢအဒိၣ်ကဲၣ်ဆိးန့ၣ် တအိၣ်ဘၣ်. ပုၤအါဂၤ မၤနီၣ်တၢ် ထုကဖၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ဒ် လိၣ်ဘၣ်တၢ်ဘိထုကဖၢ် အဂီၢ်လီၤ -

၁) တံၤသကိးဒီး ဘူးတၢ်တဖၣ်အမံၤ လၢတစ့ၢ်တန့ၣ်ယုၤတဖၣ်.

တၢ်ပၢ်ကီၤယၢ်ထီၣ်

ပုၤလၢအဘၣ် တၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤ သ့ၣ်ဧါ?

ပုၤတဂၤမ့ၢ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်ဖျဲၣ်ခဲစုတစု အနီၢ်နီၢ်န့ၣ်, အဝဲတလဲၤတုၤဆူ တၢ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤ နီတဘျီဘၣ်. ပုၤစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်အုၣ်ဒိၣ်ဒီး ဘၣ်တၢ်ပုၤဖျဲး ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆံၣ်အဆၢ အါမံၤဘၣ်တၢ်စံးဘၣ်တဲဘၣ် သ့ဘၣ်ဆၣ်, တၢ်အုၣ်သးလၢ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အယံလၢလၢ လံာ်စီဆံၣ်အဆၢ နွံခါတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤ န့ၣ်လီၤ. (ပုၤက့ၢ်ဖိကြး မၤလိ တခါစုၣ်စုၣ် ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.)

၁. (ယီၤဟၣ် ၁၀:၂၇-၂၉) - ပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သး ခရံၣ်အကလုာ်ကထါ အဝဲအံၤတဖၣ်တက့ၢ်, “ ဒီးယဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢ တၢ်မူအထူအယိၣ်, ဒီးတဟးဂ့ၢ်တဟးဂီၤဘၣ်ဝဲ နီတဒိၣ်ဘၣ်. ” ပၢ်လီၤနသးလီၤတံၢ်လၢ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အဝဲအံၤအပူၤတက့ၢ်. တၢ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ် ခရံၣ် အတၢ်အၢ်လီၤလၢ အလီၤတံၢ်န့ၣ်လီၤ. အသိတတုၤဆူ တၢ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤ နီတဒုဘၣ်. ကွၢ်ထံကွၢ်ဆး စ့ၢ်ကိးလၢ ခရံၣ်ဒီးပၢ်ကစၢ် ခံၣ်လိၣ် မၤပူၤဖျဲးန့ၣ်လီၤ.

၂. (ယီၤဟၣ် ၅:၂၄) - ဖဲအံၤန့ၣ် ကစၢ်ယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ် တဲတၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲအၢ်လီၤလၢ ပုၤလၢအန့ၢ်ဟူ အကလုာ်ကထါဒီး စ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ပုၤလၢအဝဲဆ့ၢ်လီၤန့ၣ်, ကမၤန့ၢ် တၢ်အိၣ်မူ အထူအယိၣ်ဒီး တဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်အထူအယိၣ် နီတဘျီဘၣ်. ပုၤစ့ၢ်က့ၤ န့ၣ်က့ၤတၢ်တဂၤ အကျဲမ့ၢ်လီၤမၤကွံၣ်န့ၣ်, ယုၤအဖိခွါ အတၢ်အၢ်လီၤ တလၢထီၣ် ပုၤထီၣ်လၢ အဂီၢ်ဘၣ်.

၃. (ယီၤဟၣ် ၃:၃၆) - “ ပုၤလၢအစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ဖိခွါန့ၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ်မူ အထူအယိၣ် လီၤ. ” ပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးလၢ တၢ်အံၤတစံး လၢ “ကအိၣ်ဒီး တၢ်မူအထူအယိၣ်” ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်, အဝဲမၤန့ၢ်လၢ တၢ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ န့ၣ်လီၤ. ခုခါအံၤန့ၣ်, တၢ်ဆၢကတီၢ် ထဲလဲၣ်န့ၣ် အိၣ်ပညီဖျါလၢ “အထူအယိၣ်” လဲၣ်? အိၣ်ပညီဖျါ ဖျိဖျါလၢ အဝဲန့ၣ်မ့ၢ် ထီၣ်လီၤ.

၄. (ရိမုၤ ၈:၃၈, ၃၉) - ယုၤအတၢ်မၤဖိ စီၤပီလူး တဲပဝဲသ့ၣ်လၢ တၢ်သံမ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်မူမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ကလူးမ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်လၢထးဒိမ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်လၢလဲၣ်ဒိမ့ၢ်ဂ့ၢ် မၤလီၤဖးပုၤဒီး ယုၤအတၢ်အံၤ

တၢ်ကွဲတသ့ဘၣ်လီၤ, စီပီလူးတဲအါထီၣ်, “တၢ်ဘၣ်တုအဂၢၤအဂၢၤမ့ၢ်ဂ့ၤ” စ့ၢ်ကိးလီၤ. ပှၤစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်န့ၢ် လီၤတံၢ်ဒ်သိး ယွၤမၤန့ၢ်အီၤ န့ၢ်လီၤ.

၅. (၂ တံၢ်မသး ဝး၁၂) - စီပီလူးပၣ်ဖျါထီၣ် အတၢ်န့ၢ်န့ၢ်တၢ်လၢ ခရံၣ်အိၣ်ခိးဒီး အံးက့ၤကွၢ်က့ၤတၢ်လၢ အန့ၢ်န့ၢ်လၢ အတၢ်အံးကွၢ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်အံးအခီပညီ ဖျါလၢအသးစီဆံ့အပူၤ န့ၢ်လီၤ. (ယံၤဟၣ် ၆း၃၉), အပူၤန့ၢ် ပဖးဘၣ်လၢ ကစၢ်ယွၤဟ့ၣ် ခရံၣ်လၢ ပှၤစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ် ခဲလၢအတၢ်ပၣ်ယၢ် န့ၢ်လီၤ. ခရံၣ်တတီၤလီၤဆူ ပှၤစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤအီၤန့ၢ် ကဲထီၣ်အသးသ့ခါ?

၆. (ယူဒၢ ၂၄) - ကစၢ်ယုၣ်ရှုးန့ၢ် မ့ၢ်ထဲပှၤတဂၤလၢ ကွၢ်ပှၤစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်တဖၣ် ဒ်သိးတလီၤယံၤဒီး လဲၤကိးအဝဲသ့ၣ်ဆူ အဟံၣ်လၢမူခိၣ်ဘီမ့ၢ် လၢအပူၤဖျဲးဒီး တၢ်ဘၣ်ယိၣ် န့ၢ်လီၤ. ပှၤစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်တဖၣ် ပၣ်ဂၢ်ပၣ်ကျၢၤ အတၢ်အုၣ်က့ၤ ခိၣ်က့ၤတသ့ဒ်သိး အဝဲသ့ၣ်မၤန့ၢ် အတၢ်ဒုၣ်ဝဲတသ့လၢ တၢ်လီၤအဆီလီၤ - ဘၣ်ဆၣ်ခရံၣ် မၤသ့န့ၢ်လီၤ. (၁ ပုးတရူး ဝး၅)

၇. (ရိမ့ၤ ၈း၃၀) - “ဒီးပှၤလၢ အပၣ်တီပၣ်လီၤဝဲတဖၣ်န့ၢ်, မၤလၢကပီၤစ့ၢ်ကိးဝဲလီၤ.” ပှၤလၢအဘၣ် တၢ်အုၣ်ခိၣ် ကိးဂၢၤဒဲးကဘၣ် တၢ်မၤလၢကပီၤ စ့ၢ်ကိးန့ၢ်လီၤ. ပှၤခရံၣ်ဖိ တဖၣ်တပၢဘၣ် နီၢ်ခိအတၢ်မၤလၢကပီၤဘၣ်ဆၣ်, ကစၢ်ယွၤစံးဝဲလၢ တၢ်အဝဲအံးန့ၢ် မၤတ့ၢ်ဝံၤလဲ န့ၢ်လီၤ. နမ့ၢ်မ့ၢ် ပှၤလၢအပၣ်တီပၣ်လီၤန့ၢ်, ဒ်သိးယွၤအတၢ်သးစဲန့ၢ်, နဘၣ်တၢ်မၤလၢကပီၤ န့ၢ်လီၤ. ပှၤခရံၣ်ဖိတဂၤန့ၢ် လီၤတံၢ်လၢ ကလဲၤဘၣ်ဆူ မူခိၣ်ဘီမ့ၢ် ဒ်သိးပလဲၤတုၤတ့ၢ်လဲ န့ၢ်လီၤ.

တၢ်မၤဘၣ်ထွဲလၢ ခရံၣ်ဖိအတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပှၤလၢ ခရံၣ်ဖိအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢန့ၢ်, ပကဘၣ်ဆိကမိၣ် တၢ်အဝဲအံးတဖၣ်လီၤ -

၁. ပှၤခရံၣ်ဖိတဂၤ မ့ၢ်မၤတၢ်ဒဲးဘးန့ၢ် အဝဲအတၢ်အုၣ်ခိၣ် တလီၤမၢ်ဘၣ်. ခရံၣ်ဟ့ၣ်တ့ၢ် တၢ်အပူၤလၢ အတၢ်ဒဲးဘးအဂီၢ်လၢ ခါပူၤကွံၣ်, ခုခါအံၤ, ဒီးခါဆူညါန့ၢ်လီၤ. ကစၢ်ယွၤ တယုဆူၣ် တၢ်အပူၤ ခံဘျီဘၣ်. ခရံၣ်သံတ့ၢ်လၢ ယတၢ်ဒဲးဘးအယိန့ၢ်, ယတလိၣ်သံလၢ တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်. ကစၢ်ယွၤ, ပှၤစံၣ်ညီၣ်တၢ်လၢ အတီအလီၤ, ပျၢ်ကွံၣ် တၢ်ဒဲးဘးဖိ အတၢ်ကမၢ်လၢ အန့ၢ်န့ၢ်လၢ ခရံၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ.

၂. တၢ်န့ၢ်ကျဲးခိဖျါလၢ မိၢ်ဒီးပၢ်. ပှၤနီၤတဂၤ ယုထာဆိပမိၢ်ပပၢ်တန့ၢ်ဘၣ်. ကစၢ်ယွၤ ဟ့ၣ် ပဝဲသ့ၣ် မိၢ်ဒီးပၢ် ဒ်ကန့ၢ်ပှၤကျဲးန့ၢ်လီၤ. ကစၢ်ယွၤ မၤတၢ်ခိဖျါလၢ အဝဲသ့ၣ် ဒ်ကမၤဖျါ ယွၤအတၢ်ဘၣ်သး န့ၢ်လီၤ. (အးဖးစူး ၆း၁,၂).

၃. တၢ်န့ၢ်ကျဲးခိဖျါ ခရံၣ်ဖိအဂၢၤတဖၣ်. တဘျီတခိၣ်န့ၢ် တၢ်အံးမ့ၢ်တၢ်ကူၣ်သ့လၢ ကွၢ်လီၤ ခရံၣ်ဖိလၢ အကူၣ်သ့ဒီး အတၢ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဘး အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် န့ၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် အတၢ်လဲၤခိဖျါ ကမၤပူၤဖျဲး ခရံၣ်ဖိသးစၢ်တဖၣ်လၢ ဟးဖျဲးကျဲးလီၤ (ဇူၤတြီၤ ၁၃း၇, ၁၈).

၄. တၢ်န့ၢ်ကျဲးခိဖျါ တၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ်. ကစၢ်ယွၤ ပၢဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲး မူဟီၣ်ကယၢ အယိန့ၢ်, အဝဲတီၣ်ကျဲး တၢ်ကဲထီၣ်အသးတဖၣ်လၢ ပတၢ်အိၣ်မူ ဒ်သိးကမၤဖျါ အတၢ်အိၣ်သးန့ၢ်လီၤ. အဒိ, လံပရၢတခါ ဟဲတုၤသ့ ဖဲပလိၣ်ထံၣ် ကျဲးလၢ ယွၤအတၢ်ဘၣ်သး န့ၢ်လီၤ.

၅. တၢ်န့ၢ်ကျဲးခိဖျါ သးစီဆံ့. သးစီဆံ့ လုၢ်ဘၢစိကမီၤ ပတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်တဖၣ်, ပတၢ်ဆၢန့ၢ်တဖၣ်, ဒီးပတၢ်ဆိကမိၣ်သ့ ဒ်သိးပပိၣ်ထွဲ ယွၤအတၢ်ဘၣ်သး ကသ့န့ၢ်လီၤ. တၢ်လီၤဖဲအံၤတဖၣ်န့ၢ်, အတၢ်န့ၢ်ကျဲးဖျါဖျါဖျါဒီး နမ့ၢ်ဂ့ၢ်လိၣ်တၢ်န့ၢ် ဒ်နတဒိကန့ၢ် ကစၢ်ယွၤဘၣ် (မၤတၢ် ၁၁း၁၂, ၁၆း၆, ၇).

တၢ်ကလုၢ် လၢခံကတၢ်တခါလီၤ. ဖဲယွၤဟ့ၣ်တၢ်ကပီၤအခါ, လဲၤလၢ တၢ်ကပီၤ အပူၤတက့ၢ် (မၤတၢ် ၂၆း၁၉). ဒ်သိးကလဲၤဆူညါလၢ တၢ်န့ၢ်ကျဲး အသိးန့ၢ် ပကဘၣ်ဒိကန့ၢ် တၢ်န့ၢ်ကျဲးအဝဲအံၤ န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဒိကန့ၢ်တၢ်န့ၢ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်မူ အခိၣ်ထံးပွဲၤဒီး တၢ်သးခုဒီး တၢ်အဘျူးလၢ အခိၣ်လၢခံကတၢ် န့ၢ်လီၤ.

ဘဉ်လၢ တၢ်စိကမိၤ၊ တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်ဒီး သန့သးလၢ အစိကမိၤလီၤ (စံးထီၣ် ပတြၢ ၁၃၉:၂၃, ၂၄).

၃. တၢ်ဘိထုကဖဉ် - တၢ်အံၤအခီပညီဖျါ ယိယိဖိလၢ ပတြၢဟဲဆူယွၤအိၣ် ဒ်အညီ န့ၢ်အသိး, ဃုအတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကဘဉ်ယု အတၢ်အာၣ်လီၤလၢ တၢ်နဲၣ်ကျဲ, ဃုကညးအီၤဒ် ကမၤဝဲတၢ်လၢအဝဲစံးတ့ၢ်လီၤ. ပတၢ်ထုကဖဉ်န့ၣ် ကြးအိၣ်ဒီး အတၢ်လၢကပီၤ ဒ်တၢ်တိၣ်ပဝ် အမိၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. (ကလိးစံး ၁၉, ၄၁၂).

၄. မၤလိတၢ် - သုနတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ ယွၤအကလုာ်ကထါ အပူၤလီၤ. ဖးအီၤဖဲ န့ၣ်လီၤန့ၣ်ဒီး ဃုကညးယွၤ ဒ်ကကတီၢ်န့ၣ် ဒီဖျါတၢ်အဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖးကယီ ကယီ. ဖးလၢတၢ်ဆိကမိၣ် ယိၣ်ယိၣ်လၢ တၢ်ဘျုးတၢ်ဘျီအပူၤလီၤ. ဖးလၢတၢ်ဆၢမုၢ်လၢဖးဒိၣ်လီၤ (စံးထီၣ်ပတြၢ ၁၁၉:၁၈, ၁၂၉:၁၃၆).

၅. ကွၢ်ကွၢ် - ကစၢ်ယွၤ မ့ၢ်တစံးဆၢန့ၣ် တဘျီယီန့ၣ်, ဒုၣ်တၢ်အိၣ်လီၤ (စံးထီၣ်ပတြၢ ၆၂:၆). နမ့ၢ်ယုဘိထုကဖဉ် ဆူယွၤလၢ ကနဲၣ်န့ၣ်ကျဲဒီး တၢ်စံးဆၢမ့ၢ်တဟဲန့ၣ်, ယွၤအတၢ်ဘဉ်သးလၢ နကဘဉ်အိၣ်လၢ ဖဲန့ၣ်အိၣ်ဆိးအလီၢ် န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်န့ၣ် န့ၢ်လၢ ယွၤအနီၢ်န့ၣ်န့ၣ်, တအိၣ်ဒီး တၢ်သးကိၢ်ဘဉ်. “ပုၤလၢအန့ၣ်တၢ်န့ၣ် တမၤဘဉ်တၢ် ချဲချဲဘဉ်.” (ဝံယရှါယၤ ၂၈:၁၆). ကစၢ်ယွၤမၤဖျါ အတၢ်ဘဉ် သးလၢ ကျဲလီၤဆီ အါအါဂီၢ်ဂီၢ်သ့ န့ၣ်လီၤ.

ကစၢ်ယွၤ ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကစူးကါ တၢ်မၤအကျဲတခါ (မ့) တၢ်မၤအကျဲတဖဉ် အတၢ်ပဝ်ဖျိၣ် ဒ်သိးကမၤဖျါထီၣ် အတၢ်ဘဉ်သး န့ၣ်လီၤ.

၁. တၢ်နဲၣ်ကျဲန့ၣ်ဒီဖျါ လံၣ်စီဆ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လံၣ်စီဆ့ၣ် နဲၣ်ပုၤလၢ ကျဲခံဘိလီၤ - အဆိ, အဝဲသ့ၣ် ကြိယာ်တၢ်မၤလိအကတီၢ် တခါခါအတၢ်မၤ ဖျါဖျါဖျါလီၤ. အဒိ, ခရံၣ်ဖိတဂၤ မ့ၢ်ယုဘိထုကဖဉ်လၢ ကနဲၣ်အီၤလၢ ကဆီဟံၣ်ဆီယီလၢ ပုၤတစူၢ် န့ၣ်တၢ်န့ၣ်, အဝဲကယုထံၣ် ယွၤအတၢ်စံးဆၢလၢ (၂ ကရံၣ်သူး ၆:၁၄) န့ၣ်လီၤ. လၢခဲတခါန့ၣ်, ကစၢ်ယွၤ စူးကါလံၣ်စီဆ့ၣ်အဆၢ ဒ်ကနဲၣ်ပဝဲသ့ၣ်ဆူ မၤထွဲ တၢ်မၤလိ လီၤတံၢ်လီၤဆဲး န့ၣ်လီၤ. လံၣ်စီဆ့ၣ်အဆၢလၢ တထးန့ၢ် နတၢ်သးစဲ နီၤတဘျီလၢညါခါန့ၣ်, ကမၤန့ၢ်န့ၢ် အခီပညီအသိ မ့ၢ်လၢအဝဲပတံထီၣ် တၢ်လၢ နယုဘိထုကဖဉ် ယွၤအတၢ်နဲၣ်ကျဲ အဂီၢ်ယိလီၤ (စံးထီၣ်ပတြၢ ၁၁၉:၁၀၅).

၂. ဘဉ်ဆဉ်ဖဲ ခရံၣ်ဖိတဂၤ မၤတၢ်ဒဲးဘးန့ၣ်, အဝဲမၤတမ့ၢ် အပၢ်ကစၢ်အသးဒီး တၢ်ရူလိၣ်သးလၢ အသ့ၣ်ဖဲသးညီအိၣ်လၢ ကစၢ်ယွၤလၢ ပုၤစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်တၢ်ဒီး တၢ်ဒဲးဘးဖိ အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်, ကဟးဂီၢ် တုၤလၢအာၣ်လီၤ တၢ်ဒဲးဘးန့ၣ်လီၤ. (၁ယိၤဟဉ် ၁:၉). ပဝ်သ့ၣ်ပဝ်သးလၢ တၢ်လီၤဆီလိၣ်သး ဒိၣ်မးလၢ ကစၢ်ယွၤလၢ ပုၤစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်တၢ်ဒီး တၢ်ဒဲးဘးဖိ အတၢ်ရူလိၣ်သး အဘၢၣ်စၢၤ, ဒီးပၢ်ကစၢ်ဒီး အဖိခွါလၢ အဟးဖျိးတၢ် န့ၣ်လီၤ. အဆိန့ၣ်, တၢ်ဒဲးဘးအပူၤန့ၣ် တၢ်သိးလရၣ် န့ၣ်လီၤ. ခံခါတခါန့ၣ်, တၢ်ဒဲးဘးအစၢ်န့ၢ် မၤတံၢ်တၢ် တၢ်ရူလိၣ်သး န့ၣ်လီၤ. (၁ယိၤဟဉ် ၂:၁,၂).

၃. ခရံၣ်ဖိတဂၤန့ၣ် တၢ်မၤအသးလၢတၢ်ဂၤ မ့ၢ်တအိၣ်န့ၣ်, မၤတၢ်ဒဲးဘး တသ့ဘဉ်. ယွၤအဖိခွါ မ့ၢ်အိၣ်ယံၤလၢအပၢ်န့ၣ်, အဝဲကြးမုၢ်လၢ တၢ်သိၣ်တၢ်သိ န့ၣ်လီၤ. (ဇုၤတြီၤ ၁၂:၆,၇). ပၢ်ကစၢ် ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကစူးကါ တၢ်သးအုး (မ့) တၢ်တူၢ်ဘဉ်ခိၣ်ဘဉ် ဆူအအိၣ်လီၤ. ကစၢ်ယွၤ ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကလဲၤစိၣ် ပုၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်ဆူ မ့ၢ်ခိၣ်ဘိမုၢ် န့ၣ်လီၤ. အဖဲးအညဉ်သံဘဉ်ဆဉ်, အသးကတုၤလၢ တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအီၤလီၤ. (၁ ကရံၣ်သူး ၅:၅).

၄. ဖဲပုၤခရံၣ်ဖိတဂၤ မၤတၢ်ဒဲးဘးန့ၣ်, ကစၢ်ယွၤအဖိ အနီၢ်နီၢ်တဂၤန့ၣ် တအိၣ်ဆိးလၢ တၢ်အိၣ်မူလဲၤဆူညါလၢ တၢ်ဒဲးဘးဘဉ်. တၢ်အံၤတမ့ၢ်လၢ ပုၤခရံၣ်ဖိတဂၤ တမၤ တၢ်ဒဲးဘးဘဉ်. ပုၤတဂၤန့ၣ် မ့ၢ်မၤတၢ်ဒဲးဘး ဆူညါဒီး တဟ့ၣ်က့ၤကဒါဆူ ကစၢ်ယွၤဒီး တဘဉ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်န့ၣ်, တၢ်အံၤတၢ်ပနီၣ် ဖျါဖျါဖျါတခါလၢ အဝဲတဘဉ် တၢ်အိၣ်ဖျဲၣ် ခံစုတစုလၢ တၢ်အခိၣ်ထံးဘဉ် န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်အုၣ်ကီၤလၢ တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤန့ၣ် တကြးမ့ၢ် တၢ်ကတိၤပူၤဖျဲးသးလၢ တၢ်ဒဲးဘးအဂီၢ်ဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ် မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ် ပသးလၢ တမၤတၢ်ဒဲးဘး အဂီၢ်ဘဉ်လီၤ.

၅. ဖဲလံၣ်စီဆ့ၣ်အပူၤန့ၣ် လံၣ်စီဆ့ၣ်အဆၢ အိၣ်အါမးလၢ တၢ်နဲၣ်ကျဲလၢ ပုၤခရံၣ်ဖိတဂၤန့ၣ် အကျဲဟးဖျါသ့ န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်, ပမ့ၢ်ကွၢ်လံၣ်စီဆ့ၣ်အဆၢ အဝဲအံၤတဖဉ် ဝုၤဝုၤ ဘဉ်ဘဉ်န့ၣ်, ပကပဝ်သ့ၣ်ပဝ်သးလၢ တၢ်အံၤတဖဉ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အဒိလၢ ပုၤလၢပဝ်မၤ အသး ဒ်သိးပုၤခရံၣ်ဖိ (မ့) ပုၤလၢအသ့ၣ်ညါ တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤလီၤ, ဘဉ်ဆဉ် ဘဉ်တၢ်စူးကွံၣ် န့ၣ်လီၤ. လံၣ်စီဆ့ၣ်အဆၢ နီၤတခါန့ၣ် တစံးလၢ ပုၤလၢဘဉ် တၢ်အိၣ်ဖျဲၣ် ခံစုတစု ကဘဉ်တၢ်ဟးဂုၤဟးဂီၤ ဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤလိ (၄)

တၢ်မၤနၤတၢ်လုပစီ

ပၤခရံၣ်ဖိတဂၤ ကြိဆၢတၢ်လုပစီ သုဒ်လဲၣ်?

ဖဲပၤတဂၤ ဘၣ်တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤန့ၣ် တၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢ တၢ်တီတၢ်လိၤဒီး တၢ်တတီ တလိၤ စးထီၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်တၢ်ဒုးလၢ အန့ၣ်ဆၢၣ်အလီၢ်လံၤ, စီၤအၤဒုၣ် အတၢ်ဒဲးဘး န့ၣ်ဆၢၣ်, တွံၣ်အီၤ တဘျီဝံၤတဘျီဆူ တၢ်ဒဲးဘးအပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ် အဝဲအိၣ်စ့ၣ်ကိးလၢ အန့ၣ်ဆၢၣ်အသီ, တၢ်အလုၢ်အလၢ ဘၣ်ယးဒီးယွၤ, တၢ်လၢသးဟ့ၣ် တၢ်ဒဲးဘးဒီး ဆၢန့ၣ်တၢ်လၢ ကမၤတၢ်တီတၢ်လိ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ ကဲဆူညါလၢ န့ၣ်ဆၢၣ်ခံခါ အဘၢၣ်စၢန့ၣ်လီၤ. (ကလၢတံ ၅:၁၆, ၁၇, ရီမုၤ ၈:၅-၈).

န့ၣ်ဆၢၣ်အလီၢ်လံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အၤလၢ လဲလိၣ်တန့ၣ်ဘၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမၤဂ့ၤထီၣ် တန့ၣ်ဘၣ်ဒီး မၤဟါမၢ်ကွံၣ်တသ့ တုၤလၢခရံၣ်ဖိ လဲၤတုၤဆူ အဟံၣ်အိၣ်လၢ မူခိၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲခရံၣ်သံလၢ ထူၣ်စူညါ အဖီခိၣ်န့ၣ် ကစၢ်ယွၤ စံၣ်ညီၣ်တၢ်အဝဲန့ၣ်ဒီး, အဝဲအိၣ်ဒီး ခရံၣ်ဖိတဖၣ် ဆိကမိၣ်လိၣ်သး ဒ်သီးအဝဲသ့ၣ်သံလီၤ. တဘၣ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါတဂ့ၤ! တဘၣ်အိၣ်တဂ့ၤ! တဘၣ် ဟ့ၣ်တၢ်အခွဲးအယၢ်တဂ့ၤ (ရီမုၤ ၁၃:၁၄)! န့ၣ်ဆၢၣ်အသီ ဒုးအိၣ်ထီၣ် ခရံၣ်ဖိတဂၤ အတၢ်စိ တၢ်ကမီၤလၢ ကဘၣ်မၤ တၢ်အဂ့ၤအတီ မနုၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်ကြး ဘၣ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ် ခရံၣ်ဖိအလုၢ်လၢ ထီဒါတၢ်ဒဲးဘးလီၤ “တမၤဘၣ်!” ဆူတၢ်ညၣ်, (မ့)န့ၣ်ဆၢၣ်အလီၢ်လံၤ, ဒီးအိၣ်သးတၢ်အိၣ်လၢ န့ၣ်ဆၢၣ်အသီန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တနီၤလၢ အဘျးအိၣ်လၢ နမၤသ့တၢ်မနုၤလဲၣ် န့ၣ်လီၤ.

၁. ဖးလံၣ်စီဆုံ မၤလိအဝဲန့ၣ်! တိၢ်နီၣ်အဝဲန့ၣ်! ဆိကမိၣ်အဝဲန့ၣ်! ဒိကန့ၣ်အဝဲန့ၣ် ဖးလံၣ်စံးထီၣ်ပတြၢ (၁၁၉:၉ ဒီး ၁၁). ပမၤလိဘၣ်လၢ ကစၢ်ယွၤ အကလုၢ်ကထါ

တၢ်မၤလိ (၈)

ဆၢန့ၣ်ဖဲဒုၣ်ယွၤအတၢ်ဘၣ်အသး

ခရံၣ်ဖိတဂၤ သ့ၣ်ညါယွၤအတၢ်ဘၣ်အသးလၢ အတၢ်အိၣ်မူအပူၤ န့ၣ်ဒါ?

ခရံၣ်ဖိကိးဂၤဒဲး ကြးအသးအိၣ်ဒိၣ်မးလၢ ယွၤအတၢ်ဘၣ်သးလၢ အတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ပၤတဂၤ မ့ၢ်တသ့ၣ်ညါဒီး တဒိကန့ၣ် ယွၤအတၢ်တိၣ်ကျဲလၢ အတၢ်အိၣ်မူ အဂီၢ်န့ၣ်, အတၢ်အိၣ်မူန့ၣ် အခီပညီတအိၣ်ဘၣ်ဒီး “တၢ်မၤအဂ့ၤ” လၢကစၢ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤမၤလီၤ.

လံၣ်စီဆုံအဆၢတဖၣ် ဒုးန့ၣ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢ ယွၤအတၢ်မၤလိလၢ အမၤဖျါ ယွၤအတၢ်ဘၣ်သးဆူ ပၤလၢအံၤဒီးသ့ၣ်ညါလီၤ (ယိၤဟ့ၣ် ၇:၁၇). တၢ်အံၤကြးမ့ၢ် တၢ်အခွဲးအယၢ်လၢ ခရံၣ်ဖိကိးဂၤဒဲး အတၢ်လဲၤခီဖျိန့ၣ်လီၤ. (ရီမုၤ ၁၂:၂).

ပၤတဂၤမ့ၢ်ကွၢ်ယု တၢ်ကျိၤလီၤလၢ ကျိၣ်စ့အတၢ်ဂ့ၢ်ကီ (မ့) သးသမူ တၢ်ဖဲတၢ်မၤန့ၣ်, အဝဲကြးပိၣ်ထွဲ တၢ်လဲၤခီဖျိ (၅)ခါ လၢအဖီလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁. အၢၣ်လီၤဒိကန့ၣ်တၢ် - အၢၣ်လီၤဒိကန့ၣ်တၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လိၣ်နသးဆူ ယွၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခီပညီဖျါလၢ ပၣ်ကတၢ်ကွံၣ် တၢ်မုၢ်လၢ, တၢ်ကွၢ်ဖိ, ဒီးနီၢ်ကစၢ် ဆၢန့ၣ်တၢ်လီၤ. တၢ်အံၤအခီပညီဖျါလၢ ဆၢန့ၣ်ယွၤအသးအိၣ် ခဲလၢၣ် န့ၣ်လီၤ. စီၤပီလူး ဟ့ၣ်လိၣ်အသးဖဲအဝဲစံး, “ ကစၢ်ဧ, ယဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်?” (မၤတၢ် ၉:၆). ဝံယဂျါယၤ ဟ့ၣ်လိၣ်အသးဖဲအဝဲစံး, “ကွၢ်ကွၢ်, ယၤလီၤ. မၤလီၤယၤတက့ၢ်. ” (ဝံယဂျါယၤ ၆:၈). စီၤစံးကရံး ဟ့ၣ်လိၣ်အသး, ပဖးဘၣ်လၢ အဝဲဟ့ၣ်လိၣ်အသး ဆူယွၤလၢ အတၢ်သးအိၣ် အယိန့ၣ်လီၤ. (လံၣ်ကွဲးနီၣ်တၢ် ခံဘ့ၣ်တဘ့ၣ် ၁၇:၁၆).

၂. တၢ်အၢၣ်လီၤ - ပမ့ၢ်ဆၢန့ၣ်တၢ်လၢ ယွၤအတၢ်ဘၣ်သးအပူၤန့ၣ်, ပကဘၣ်အၢၣ်လီၤ ဒီးပၣ်တၢ်ကွံၣ် ပတၢ်ကမၢ်လၢ ပပၣ်ခူသ့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်နီၣ်ကွၢ် တၢ်ကတိၢ်လၢ စံးထီၣ်ပတြၢအပူၤ, “ယမ့ၢ်ပးကဲ တၢ်အၤလၢ ယသးကံၢ်ပူၤဒီး, ယွၤတကန့ၣ် ဘၣ်ယၤဘၣ်. ” (စံးထီၣ်ပတြၢ ၆၆:၁၈). ပကဘၣ် အၢၣ်လီၤစ့ၢ်ကိး ပတအိၣ်

ခဲလျာ်န့ၣ် မၤန့ၣ်သးသမ့ၤ ဒီးခဲလျာ်န့ၣ် တၢ်မၤအါလၢ ကစၢ်ယွၤအဂီၢ်လီၤ.
တၢ်အံၤကဘၣ် ကဲထီၣ်အသးလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤလၢ မ့ၢ်တနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

၄. သးစီဆ့ၣ် အတၢ်န့ၣ်စိန့ၣ်ကမီၤ ကြးဘၣ်တၢ်တူၢ်လိၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဘျုးယွၤဘၣ်ယွၤ,
ယွၤအတၢ်မၤ, တၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤ, ဒီးတၢ်မၤထွဲ တၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ် အိၣ်ဒီး
တၢ်သဘျုးလၢ သးစီဆ့ၣ်အတၢ်မၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. အတၢ်န့ၣ်ဒီး အတၢ်သးခုက
စီၣ်တၢ်မၤန့ၣ် တကြးဘၣ်တၢ်ပၣ်ပနီၣ်လၢ ပှၤကညီအလုၢ်အလၢ် (မ့) ပှၤကညီအတၢ်
ဖံးတၢ်မၤ ဘၣ်လီၤ (၂ ကရံၣ်သ့း ၃း၁ရ, အးဖူးစူး ၄း၃).

တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤအပူၤန့ၣ်, ခရံၣ်ဖိသးစၢ်တဖၣ် ကြးရုလိၣ်သးလၢ ပှၤန့ၣ်ကျဲၣ်လိၣ်စီဆ့ၣ်
အသိး, ပှၤလၢအသိၣ်လိ ပှၤကညီ အတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဒီး ခရံၣ်အတၢ်မၤ, ဒီးပှၤလၢ အကျးစး
မၤလၢပှၤ လံၣ်တၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအသီ အတၢ်သိၣ်လိဆူ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်မၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

အပူၤလၢ ပကဘၣ် ဟးဆွဲးတၢ်ဒီးဘး ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. မၤလီၤတံၢ် နတၢ်ဒၣ်ဝဲ
ကဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ ဖးယွၤအကလုၢ်ကထိ န့ၣ်လီၤ. (ကလိးစဲ ၉း၁၆).

၂. ဘါထုကဖၣ်! နမ့ၢ်ဘၣ် တၢ်လုပစီ တဘျီလၢ်လၢ်န့ၣ်, ယုတၢ်မၤစၢၤလၢယွၤ (ဇုၤတြီၤ
၄း၁၆). အဝဲကဟ့ၣ်န့ၣ် ဝံၢ်ဘါလၢကမၤန့ၣ် တၢ်လုပစီန့ၣ်လီၤ (၁ ကရံၣ်သ့း ၁၀း၁၃).
နမ့ၢ်ကျဲးစး ကြီဆၢတၢ်လုပစီလၢ ပဝံၢ်ဘါဒၣ်ဝဲန့ၣ်, နမၤန့ၣ်တသ့ဘၣ်.

၃. ယုန့ၢ် ဒီတံၤဒီသကိးလၢ ပှၤခရံၣ်ဖိအဂၤ ဒီးတမ့ၢ်လၢ တၢ်ဒီးဘးဖိတက့ၢ် (တၢ်ကတိၤဒိ
၁း၁၀-၁၆, ဇုၤတြီၤ ၁၀း၂၄-၂၅). အဘျီအါမးန့ၣ် ပကဘၣ်အိၣ်ဆိးဒီး ဖံးမၤတၢ်လၢ
ပှၤတစူၢ်က့ၤ နဝံၢ်က့ၤတၢ်တဖၣ်အကျိ, ဒီးပကဘၣ် အုၣ်သးပတၢ်အိၣ်မူလၢ
ပထးခိၣ်ပျူၤန့ၣ် ပမ့ၢ်ယွၤအဖိတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. နတဘၣ်နီၤဖးလီၤတၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်
အတၢ်မ့ၢ်လၢဒီး တၢ်ဖဲဖိၣ်ယံးတၢ်ဘၣ် (အးဖူးစူး ၅း၁၁).

၄. အာၣ်လီၤနတၢ်သရူၤကမၣ် တဘျီဖိတက့ၢ်. ဒ်သိးနမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလိၣ်နသးလၢ မၤတမ့ၢ်
နပၢ်အသးလၢ တၢ်ဆိကမိၣ်, တၢ်ဖံးတၢ်မၤ, တၢ်ကတိၤန့ၣ် နကြးယုကညၣ် တဘျီဖိ
ဒ်သိးကပျၢ် နတၢ်ကမၣ် န့ၣ်လီၤ. တဘၣ်အိၣ်ခိး တုၤလၢမ့ၢ်နံၤအကတၢ် (မ့)
တနွံအကတၢ်တဂ့ၤ (တၢ်ကတိၤဒိ ၂၈း၁၃).

၅. မၤတၢ်အါအါလၢ ယွၤအဂီၢ်တက့ၢ်. ပှၤတဂၤစံးလၢ သးလၢအိၣ်ကၢၣ်အိၣ်ကျူၤန့ၣ်
မ့ၢ်ကီၤလံၢ် တၢ်မၤအလီၢ် န့ၣ်လီၤ. ဟ့ၣ်လီၤနသးဒီး နနီၢ်ခိဆူယွၤ ဒီးမိအဝဲကစူးကါ
ဒ်အဝဲအသးအိၣ် န့ၣ်လီၤ. (ရိမ့ၤ ၆း၁၉). တၢ်အိၣ်အါမးလၢ နကဘၣ်မၤဒီး
နမၤတၢ်လၢ ကစၢ်တဖၣ် အကစၢ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

၆. ပၤဘၣ်နသးလၢ တၢ်သိၣ်လိနီၢ်ခိ တက့ၢ်! တၢ်သိၣ်လိနီၢ်ခိန့ၣ် အဘျးအဖျိၣ်အိၣ်လီၤ
(၁ တံၤမသး ၄း၈). ပှၤစူၢ်နတၢ် အနီၢ်ခိန့ၣ် မ့ၢ်သးစီဆ့ၣ် အတၢ်လုၢ်ဟံၣ်အလီၢ်ဒီး,
နကြးအံးထွဲကွၢ်ထွဲ ဒ်သိးဝံၢ်ကဆူၣ်ဒီး ကအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်
ဟ့ၣ်အခွဲးလၢ တၢ်အာကပၤ တၢ်အကါဒိၣ်အလီၢ်လၢ နတၢ်အိၣ်မူအပူၤဒီး မၤပှဲၤသးစီဆ့ၣ်
တဖၣ်လၢ တၢ်လီၢ်အဝဲန့ၣ် တက့ၢ်.

၇. တဘၣ်က့ၤကဒါဆူ တၢ်အိၣ်မူအလီၢ်လံၤတဂ့ၤ ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သး တၢ်လၢနဖး, တၢ်လၢ
နထံၣ်, တၢ်လီၢ်လၢနလဲၤ, ဒီးတၢ်လၢနဟူလီၤ (ကလိးစဲ ၃း၅-၉).

၈. အိၣ်ဆိးလၢ န့ၣ်ဆၢၣ်အသီတက့ၢ်. သူတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ ခရံၣ်အဂီၢ် တက့ၢ်! နဆိကမိၣ်
အါအခါ, နဆိကမိၣ် တၢ်ဒီးဘးတသ့ဘၣ် (ကလိးစဲ ၃း၁၀-၁၄). ပၣ်လီၤနသးလၢ

ခရိုင်အပူနှုန်းမှာ တာမာတာတီလီ သးစီဆုံတာအိန်ဆိး အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တာမာမ့ၢ် တာအိန်မူ အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဝဲသးပစးထီၣ်ကဲထီၣ် ဝဲတၢ်လာပဘျဉ်ဘါတၢ် န့ၣ်လီၤ. (၂ ကရံၣ်သူး ၃:၁၈) သိၣ်လိပဝဲသ့ၣ်လၢ ပကဒ်သးလိၣ်သးလၢ ယွၤဒ်ပကွၢ်ဒီဖျါ အကလုာ်ကထါ မဲၣ်ထံကလၢအပူ န့ၣ်လီၤ. ပဘျဉ်တၢ်လဲလိၣ်ပသးဆူ တၢ်အက့ၢ်အဂီၤ တမံၤယီၤလၢ သးစီဆုံအိန်လၢ ပဝဲသ့ၣ်အပူ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၢ် လၢခံကတၢ်! နကပပ်သ့ၣ်ပပ်သးလၢ တၢ်စံးအိန်ပပ်စၢၤန့ၣ် ပူဖျဲးလၢ တၢ်လုပစီန့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်လဲၤဒီဖျါ ထဲတခါဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်တာမ့ၢ်မ့ၢ် တၢ်မၤအသးဆူညါလၢ သန့ၤအသးလၢ ယွၤအလီၤန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ခရိုင်ဖိယံၣ်ထဲလဲၣ်, ပသ့ၣ်ညါ လိၣ်စီဆုံထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်, ပမ့ၢ်အိန်ယံၤလၢ ကစၢ်ယွၤန့ၣ် ပဝဲသ့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဒီးလၢ တၢ်လုပစီန့ၣ်လီၤ. (ကလီးစဲ ၃:၁-၄).

၄. မၤလီၤတံၢ်လၢ တၢ်အိန်ဖျိၣ် မၤထွဲယွၤအတၢ်သိၣ်လိ ဒီးမၤထွဲ လိၣ်တၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤ အသီအလုၢ်အလၢ န့ၣ်လီၤ. ပုၤကညီအါဂၤ မၤကဲထီၣ် တၢ်အိန်ဖျိၣ် လၢနံၣ်အါမး လၢအလဲလိၣ် တၢ်သိၣ်လိ အတမ့ၢ်တတီ (မ့) ပုၤသိၣ်လိ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အသီတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. ကစၢ်ယွၤ ဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီခဲလၢၣ်ဆူ တၢ်အိန်ဖျိၣ်လၢ အကတီၢ်အဆိ, အယိန့ၣ်, ပတကြးယု တၢ်သိၣ်လိအသီ (မ့) တၢ်လီၣ်ဖျါအသီဘၣ်. တၢ်အိန်ဖျိၣ်တခါ မ့ပိၣ်ထွဲ ပုၤကညီအတၢ်သိၣ်လိဒီး အလုၢ်အလၢန့ၣ်, ပကြးအိန် ဟးထီၣ်က့ၤလၢ အဝဲန့ၣ်လီၤ.

လၢအါန့ၣ်ဒီး တၢ်အိန်ပုၢ်လွံၢ်ခါန့ၣ်, ပုၤတဂၤကြး မၤလီၤတံၢ်စ့ၢ်ကီးလၢ တၢ်အိန်ဖျိၣ် တထီၣ်လိၣ်သးလၢ လိၣ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိ, ဒီးအလုၢ်အလၢ အမ့ၢ်အတီ အကါဒိၣ်လၢ ခရိုင်ဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၁. ခရိုင်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်အိန်ဖျိၣ်အခိၣ် (ကလီးစဲ ၁:၁၈, ၁၉, အူးဖူးစူး ၁:၂၂, ၂၃). ပုၤယုတၢ်လီၢ် အဝဲန့ၣ် တန့ၣ်နီၤတဂၤဘၣ်. ဖဲခရိုင်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ ဒ်တၢ်အိန်ဖျိၣ်အခိၣ်န့ၣ်, တၢ်အိန်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ်ကွၢ်ထဲ အဝဲတဂၤ, လၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကလုာ် ဒီးတၢ်နဲၣ်ကျဲ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၂. ပုၤစ့ၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ် ခဲလၢၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ယွၤအဒုၣ်ဖိထၢဖိလီၤ (ယီၤဟၣ် ၁:၁၂, ၁၃). အဝဲသ့ၣ် ဒီးဘျၢထံဝံၤအလီၤခဲန့ၣ် ကြးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်တူၢ်လိၣ် ဒ်တၢ်အိန်ဖျိၣ်ကရၢဖိ န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဘၣ်ပပ်တ့ၢ် အိန်ခဲခါလၢ - ပုၤလၢတဟဲစိၣ်ဘၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီ, (၂ ယီၤဟၣ် ၁၀), ဒီးပုၤလၢအိန်ဒီးတၢ်ကမ့ၢ်, (၁ ကရံၣ်သူး ၅:၁၃). ပုၤအဝဲအိန်တဖၣ်န့ၣ် တဘၣ် တၢ်ဆိကမိၣ်ဒ် ယွၤအဖိနီၢ်နီၢ်ဘၣ်.) ပုၤတဂၤ ဒီးဘျၢထံဝံၤဘၣ်ဆၣ်, မ့ၢ်တစ့ၢ်န့ၣ်တၢ်န့ၣ် တန့ၣ်ဘၣ် တၢ်တူၢ်လိၣ်ဒ် တၢ်အိန်ဖျိၣ်ကရၢဖိဘၣ်.

၃. ပုၤခရိုင်ဖိခဲလၢၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ပုၤလုၢ်တၢ်တဖၣ်လီၤ (၁ ပူးတရူး ၂:၅, ၉). လိၣ်တၢ်အာၣ်လီၤ အီၤလီၤအသီ အပူန့ၣ် တၢ်လီၤဆိလိၣ်သး တအိန်လၢ ပုၤလုၢ်တၢ်ဒီး တၢ်အိန်ဖျိၣ်ဖိ အဘၣ်စၢၤဘၣ် န့ၣ်လီၤ. ခရိုင်ဖိခဲလၢၣ် လဲၤဆူကစၢ်ယွၤအိန်လၢ တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်လီၤ, ဟဲစိၣ် တၢ်စံးထီၣ်ပကြၢ အတၢ်လုၢ်ထီၣ်, တၢ်ဘျဉ်ယွၤဘါယွၤဒီး မၤယွၤအတၢ်မၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိန်ဖျိၣ်လၢ အဆိကတၢ်န့ၣ်, တၢ်အိန်ဖျိၣ်ဖိခဲလၢၣ်န့ၣ် မ့ၢ်လံၣ်စီဆုံကိဖိလီၤ,

လီဆီလိဝ်သး အါမးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွဲးနီၣ်လၢ အဖီလၢန့ၣ် ဒုးသ့ၣ်ညါတဲဖျါထီၣ် တၢ်ပညိၣ်လၢ ကမၤစၢၤ ခရံၣ်ဖိသးစၢ်ကယုထံၣ် ကျဲအဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီယီၤန့ၣ်, ပကဘၣ် ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သး ကယုထၢအဝဲအံၤလၢ တၢ်ထုကဖၣ် အဆူၣ်ဒိၣ်မး, ဒ်သိးယွၤ အတၢ်ဘၣ်အသး န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်သ့ၣ်ညါလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဘၣ်န့ၣ်, ကဘၣ်မ့ၢ်ဒ် လံၣ်စီဆ့ၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. ပုၤကညီ အလုၢ်အလၢ်ဒီး အတၢ်နၣ် ကြးပိၣ်ထွဲထဲ တၢ်သးလီၤပလိၣ်လၢ လံၣ်စီဆ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. (ယရှုၤယၤ ၈:၂၀).

၁. မၤလီၤတံၢ် ကရူၢ်လၢနဆိကမိၣ်န့ၣ် အၢၣ်လီၤတူၢ်လိၣ်လံၣ်စီဆ့ၣ် ဒ်ယွၤအကလုၢ်ကထါလၢ သးစီဆ့ၣ် ဒီးအတကမၣ်နီတဘျီ, ဒီးဒိကနၣ် လံၣ်စီဆ့ၣ်အဆၢတဖၣ် ဒ်သိးထဲတၢ်န့ၣ်စိ န့ၣ်ကမီၤလၢ တၢ်န့ၣ်ဒီး တၢ်အလုၢ်အလၢ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ် ယွၤအကလုၢ်ကထါလီၤ. အယိန့ၣ်, လံၣ်စီဆ့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတီဝဲအနီၣ်နီၣ်ဒီး ပကဘၣ် အိၣ်စဲဘူးလၢ် နၣ်န့ၣ်ဒီး ဒိကနၣ်လံၣ်စီဆ့ၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. (၂ တံၤမသ့း ၃:၁၆, ၁၇).

၂. မၤလီၤတံၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ နလဲၤထီၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီး ခရံၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးအတၢ် ကွၢ်စိ ဖျိဖျါဖျါဧါလီၤ. ပုၤအါဂၤအိၣ်ဒီး တူၢ်လိၣ်လၢ ခရံၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ပုၤလၢအဘၣ် တၢ်ပၣ်ဒိၣ်ပၣ်ကဲ ထီဘိန့ၣ်လီၤ. ပုၤတနီၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကကိးအီၤလၢ “ကစၢ်ထူ ကစၢ် ယွၤ”, ဘၣ်ဆၣ်အနီၣ်နီၣ်န့ၣ် အဝဲမ့ၢ် ပုၤလၢအအုၣ်ဒိၣ် ပဝဲသ့ၣ်ဒီး အဝဲန့ၣ် ထဲကစၢ် ယုၣ်ရှူးတဂၤလၢ အိၣ်ဒီးယွၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ အမ့ၢ်အတီၢ်န့ၣ်လီၤ. (ကလိးစဲ ၂၉).

၃. သၢခါတခါန့ၣ်, ပုၤတဂၤကဘၣ် ကွၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ ဘၣ်ထွဲလိၣ်သးလၢ ခရံၣ်အတၢ်မၤ န့ၣ်လီၤ. လံၣ်စီဆ့ၣ်သိၣ်လိ ပဝဲသ့ၣ်လၢ ကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ် အိၣ်ဆိးလၢ ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ကမၣ်, ဒီးအဝဲဘၣ်သံလၢ ပတၢ်ဒဲးဘးအဂီၢ် ဖဲကရၢန့ၣ်ထူစုညါ အဖီခိၣ်, အဝဲဘၣ် တၢ်ဘျါလီၤဒီး ဂဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤလၢ တၢ်သံ, ဒီးလဲၤထီၣ်ဆူမူခိၣ်, ဒီးခဲအံၤန့ၣ် အဝဲအိၣ်လၢ ပၢ်ကစၢ်အစုထွဲဒီး ယုကညးန့ၣ်တၢ်လၢ ပုၤစူၢ်က့ၤနၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (၁ ကရံၣ်သ့း ၁၅:၁-၄၀). ပန့ၢ်ဘၣ် တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ သ့ထဲဒီဖျိ တၢ်စူၢ်န့ၣ်လၢ ယွၤအပူၤလီၤ, တသ့ဘၣ်လၢ တၢ်မၤလၢအဂ့ၤဒီး ပုၤကညီအတၢ်ဂ့ၤ တၢ်ဝါဘၣ် (ကလၢတံ ၁:၆-၉). မၤလီၤတံၢ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သိၣ်လိဝဲ ခရံၣ်အသ့ၣ်လၢ အလုၢ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ် မၤကဆိပုၤကညီလၢ တၢ်ဒဲးဘးလီၤ. အသ့ၣ်မ့ၢ်တအိၣ်န့ၣ် တၢ်ပျၢ်တၢ်ဒဲးဘး တအိၣ်ဘၣ်လီၤ.

တၢ်မၤလိ (၅)

ခရံၣ်ဖိအတၢ်တကဲၣ်ပဝး

ခရံၣ်ဖိတဂၤန့ၣ် အဝဲကြးမၤမနုၤ ဒီးတကြးမၤမနုၤလဲၣ်န့ၣ် ကသ့ၣ်ညါဝဲဒ်လဲၣ်?

ခရံၣ်ဖိတဂၤန့ၣ် ကြးလဲၤဆူ တၢ်ဂဲၤကလံၣ်, တၢ်ဂီၤမူတၢ်ဂဲၤဒိအပူၤ, ဆူတၢ်လိၣ်ကွဲ ကျိၣ်စ့, တၢ်အိၣ်မိၣ်, တၢ်အိၣ်သး, ဒီးမၤထွဲဟီၣ်ဒိၣ်ချါ တၢ်မ့ၢ်လၢဧါ?

ခရံၣ်ဖိသးစၢ် အါဂၤတဖၣ် သးကိၢ်ဝဲ တၢ်လၢစံးဘၣ်တဲဘၣ် လၢအဖီခိၣ်တဖၣ်ဒီး တၢ်မၤအါမးလၢ အလီၤဂၢၢ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် ယုထံၣ်ဝဲလၢ တၢ်အလုၢ်အလၢ် လၢပၣ်ဖျါလီၤတံၢ်တနီၤန့ၣ် တဘၣ်တၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးလၢ လံၣ်စီဆ့ၣ်အပူၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် တၢ်အါဂၤန့ၣ် တဘၣ်တၢ်ပၣ်ဖျါဘၣ်. တၢ်သိၣ်လိ အတၢ်ပညိၣ်န့ၣ် ကန့ၣ်ပုၤက့ၢ်ဖိကျဲလၢ အဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်မၤမနုၤလၢ တၢ်မၤလၢ အလီၤသးဒုဒိအပူၤ န့ၣ်လီၤ.

၁. အဆိန့ၣ်, ယွၤကြိယၢ် တၢ်တမံၤမံၤလၢ ခရံၣ်ဖိတဘၣ်မၤဧါ? မ့ၢ်ကြိယၢ်န့ၣ် ဟးဆူးဒ်သိး တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်လၢ အကဘၣ်သံန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်တလီၤတံၢ်န့ၣ်, တဘၣ်မၤတုၤလၢ နကွၢ်ထံ သမံသမိးဝံၤလီၤ (၁ သ့းစၢၤလနံ ၅:၂၂).

၂. ဆူညါတခါန့ၣ်, ယွၤမၤန့ၢ် တၢ်လၢကပီၤလၢ အဝဲန့ၣ်ဧါ? (၁ ကရံၣ်သ့း ၁၀:၃၁) အပူၤန့ၣ် ပဖးဘၣ် တၢ်ပၣ်ဖျါ အဝဲအံၤလီၤ, “ မၤတၢ်ခဲလၢၣ်လၢ ယွၤအလၢကပီၤအဂီၢ်တက့ၢ်. ” တချုးနမၤထွဲ တၢ်လၢတလီၤတံၢ်န့ၣ်, နယုကစၢ်ယွၤ တီတီလီၤလီၤလၢ ကဆိၣ်ဂ့ၤ တၢ်အဝဲန့ၣ်, ဒီးန့ၣ်န့ၣ်လၢ အဝဲကဘၣ် တၢ်လၢကပီၤ ဒီဖျိန့ၣ်တၢ်မၤထွဲ တၢ်အဝဲန့ၣ်ဧါ?

၃. အဝဲန့ၣ်ဘၣ်ပးလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဧါ? မ့ၢ်မ့ၢ်န့ၣ်, တဘၣ်ပးလၢ ခရံၣ်ဘၣ်. အဝဲစံး အပျါအဘီၣ် တဖၣ်လၢ “ အဝဲသ့ၣ်တဘၣ်ပးဘၣ်ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်, ဒ်ယတဘၣ်ပးဘၣ်ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်အသိး န့ၣ်လီၤ. ” (ယိၤဟၢၣ် ၁၈:၁၆). အဝဲတဘၣ်ပးဒီး “ဟီၣ်ခိၣ်” တမံၤမံၤဘၣ်. အဝဲအိၣ်တုၢ် လၢ ဟီၣ်ခိၣ်ပူၤ, ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်ပးလၢ အဝဲန့ၣ်ဘၣ် (၁ ယိၤဟၢၣ် ၂:၁၅-၁၈).

၄. ယွၤမၤတုၢ်တၢ်ဝံၤလဲၣ်ဧါ? ခရံၣ်ဒီးတၢ်လၢပယိ, ဒီးပၣ်လီၤတဲၣ် အဒိအတဲၣ်, ဒ်သိးပကယီၢ် အခိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. (၁ ပုးတရူး ၂:၂၁).

၅. ဖဲယွါအဟဲဝဲန့ၣ် နကအဲၣ်ဒီးမၤ တၢ်အဝဲန့ၣ်တဖၣ်ခါ? ပှၤတဂၤစံးလၢ, “တဘၣ်မၤ တၢ်တခါခါတဂ့ၤ, တဘၣ်တဲ တၢ်တခါတခါတဂ့ၤ, တဘၣ်လဲၤ တၢ်လီၤတခါခါလၢ ကမၤ မဲၣ်ဆူးနၤတဂ့ၤ ဖဲယွါဟဲလၢ အကတီၢ်န့ၣ်.” (၁ ယိၤဟၣ် ၂:၂၈).

၆. ယွါ, သးစီဆံ့ အိၣ်လၢနပူၤန့ၣ် နသ့ၣ်ညါလၢ နသးပူၤပျီၣ်ခါ? တမနုၤလဲၣ်? သုနီၣ်ခိမ့ၢ် တၢ်လုၢ်အဟံၣ် ဘၣ်ယးဒီးသးစီဆံ့, အိၣ်လၢသုပူၤ, လၢသုန့ၣ်လၢယွါ, ဒီးသုတမ့ၢ်ဘၣ် သုတၢ်ဒၣ်သုဝဲဘၣ်န့ၣ် နသ့ၣ်ညါခါ? (၁ ကရံၣ်သူး ၆:၁၉).

၇. တၢ်တကဲပဝးန့ၣ် ဒုးကဲထီၣ်ဆူ ယွါအဖိခါ? စီၤပၤအဖိခါ မ့ၢ်ပၤအဖိခါ အတၢ်ဒၣ်ဝဲလၢ တၢ်တကြးတဘၣ်ဒီး တၢ်အသူးအသ့ၣ် တအိၣ်န့ၣ်, အဝဲမၤမဲၣ်ဆူး အပၢ်အမံၤ န့ၣ်လီၤ. ခရံၣ်ဖိတဂၤ မ့ၢ်မၤတၢ်တကြးတဘၣ်န့ၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သး ဒ်သိးသိးလီၤ (ရိမ့ၤ ၂:၂၄, ကလီၤစဲ ၁:၁၀).

၈. တၢ်အစၢမနုၤ ကအိၣ်ဆူ ပှၤအဂၤလဲၣ် တၢ်အံၤကကဲထီၣ် တၢ်အုၣ်သးဆူ ပှၤတစူၢ်န့ၣ်တၢ် ဧါ, (မ့) တၢ်ကကဲထီၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်ဆိကမိၣ် တၢ်လီၤဆီလိၣ်သး တအိၣ်လၢ ခရံၣ်ဖိဒီး ပှၤတစူၢ်န့ၣ်တၢ် အဘၣ်စၢဘၣ် (၂ ကရံၣ်သူး ၅:၁၅)? လၢခံတခါန့ၣ်, တၢ်အံၤကကဲထီၣ် တပၣ်တၢ်လီၤယံၤအလီၢ်ဆူ ပှၤတဂၤလၢ အတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်စၢ်န့ၣ်ခါ? ကစၢ်ယွါ အတၢ်မၤဖိ စီၤပီၤလူး တဲပလီၢ်ဝဲလၢ ပှၤနီၤတဂၤ တပၣ်တၢ်လီၤယံၤအလီၢ်လၢ အဒီပုၤဝဲၢ် အကျဲတဂ့ၤ (ရိမ့ၤ ၁၄:၁၃).

၉. လၢခံကတၢ်န့ၣ်, နသးဒုဒီလၢတၢ် တမံၤမံၤအိၣ်ဒီးခါ? မ့အိၣ်ဒီးန့ၣ်, တဘၣ်မၤတဂ့ၤ, “ ပှၤလၢအသးဒုဒီ မ့ၢ်အဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ယၣ်လီၤ.” “ ကယဲၢ်တၢ်လၢ အတဘၣ်ယးဘၣ်ဒီး တၢ်န့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဒီးဘးလီၤ.” (ရိမ့ၤ ၁၄:၂၃).

မ့ၢ်ဆိကမိၣ် တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပှၤလၢ တၢ်လၢခရံၣ်ဖိတဂၤ ကြးမၤဒီး တကြးမၤန့ၣ် တၢ်အဝဲအံၤန့ၣ် ဝှၤလၢကသ့ၣ်နီၣ်လီၤ - “ သုတအိၣ် လၢဘၣ်လၢ တၢ်သိၣ်တၢ်သီ အဖိလၢ်ဘၣ်, မ့ၢ်သုအိၣ်လၢ တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ် အဖိလၢ်လီၤ.” (ရိမ့ၤ ၆:၁၄, ၁၅). တၢ်အံၤ အခီပညီတမ့ၢ်လၢ ပမၤတသ့တၢ်တမံၤဝှၤလၢ ပအဲၣ်ဒီးမၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ပကဘၣ်ယုထၢမၤ တၢ်တမံၤမံၤလၢ မၤမုၢ်ယွါအသး, မ့ၢ်ယွါမၤတ့ၢ်တၢ်လၢ ပဂီၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. ပကြးဟးဆူး ဟီၣ်ခိၣ်ချၢအတၢ်မုၢ်လၢ ဒီးတၢ်ထူးန့ၢ်ကွံၣ်သးတဖၣ်, မ့ၢ်လၢပအဲၣ်ဒီး ဟးဆူးတၢ်တဖၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဖီၢ်လၢ ပအဲၣ်ဒီး ဟးဆူးတၢ်တဖၣ်န့ၣ်, ခရံၣ်သံဝဲလၢ ပဂီၢ်ဒီး ပအိၣ်ဒီးအိၣ်ဆိးလၢ တၢ်လုၢ်လၢ်လၢ

တၢ်မၤလိ (၃)

ခရံၣ်ဖိတဂၤန့ၣ်ကစူးရိအိၣ်ဖျိၣ်လၢပှၤခရံၣ်ဖိအဂၤတဖၣ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ် ကသ့ၣ်ညါဝဲဒ်လဲၣ်?

ဒ်သိးတၢ်ကတီၢ်လၢညါလၢ တၢ်မၤလိလံၣ် အဝဲအံၤန့ၣ်, ပကြးပၣ်ဂၢ်ပၣ်ကျၢ တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ပှၤတဂၤန့ၣ် ကဲထီၣ်ယွါအဖိခါလၢ အတၢ်ကတီၢ် ဖဲတစိၢ်ဖိအတီၢ်ပူၤလီၤ (ယိၤဟၣ် ၁:၂, ၁၃). ယွါအခူၣ်ဖိထၢဖိ အဝဲအံၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ကဲထီၣ်လၢ ပှၤစူၢ်န့ၣ်တၢ်တဖၣ်လၢ ကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ်အပူၤဒီး တလီၤဆီလိၣ်သးလၢ တၢ်ကလုၢ်, တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, ဒီးဖဲညၣ် အလွဲၢ်ဘၣ်.

ခရံၣ်ရဲၣ်ကျဲၤ အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဖဲအဝဲမၤ ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ် အတၢ်မၤလၢ အပျဲၢ်အဘီၣ်လီၤ. မၤတၢ် အဆၢဒိၣ် (၂)န့ၣ်, ပထံၣ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် န့ၣ်ဘၣ်တၢ်စိကမီၤ ဒီဖျိသးစီဆံ့ လၢဘူၣ်ယဲၢ်ဆံနံၤတနံၤ န့ၣ်လီၤ. လံၣ်စီဆံ့အပူၤန့ၣ် ပထံၣ်ဘၣ် တၢ်ပၣ်ဖျါ ဘၣ်ယးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အါန့ၣ်အခါ (၁၀၀) န့ၣ်လီၤ. အနီၣ်နီၣ်န့ၣ် တၢ်ပၣ်ဖျါအဝဲအံၤ ခဲလၢၣ်တဖၣ်န့ၣ် တဲဖျါခရံၣ်ဖိတဖၣ်လၢ ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ စူးရိအိၣ်ဖျိၣ် ဒ်ညီၣ်န့ၣ်အသိး န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ခရံၣ်ဒီး အကရၢဖိတဖၣ် အိၣ်ဖျိၣ်ဒ်သိး ကဘါထုကဖၣ်ဒီး မၤယွါအတၢ်မၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်လၢ မ့ၢ်နံၤအဆိန့ၣ်, ပှၤစီဆံ့တဖၣ် အိၣ်ဖျိၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ပူၤလီၤ (ရိမ့ၤ ၁၆:၅, ဖဲလုမိၣ်၂). ပထံၣ်ဘၣ်လၢ “အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်, အိၣ်ဝဲ တဘီယုၤလီၤ လၢပှၤတၢ်မၤဖိ အတၢ်သိၣ်တၢ်သီအပူၤ, ဒီးလၢတၢ်ရုလိၣ်, ဒီးတၢ်စိၢ်ဘျးကိၣ်, ဒီးတၢ်ဘါထုကဖၣ် အပူၤလီၤ.”

ခဲအံၤန့ၣ်, ဖျါဖျိဖျိလၢ ယွါအဲၣ်ဒီး ခရံၣ်ဖိတဖၣ် အိၣ်ဖျိၣ်သကိး ဒ်ညီၣ်န့ၣ်အသိးလၢ ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ ကရၢဖိအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် န့ၣ်လီၤ. (ဧၤတြီၤ ၁၀:၂၅) ပၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်တဲပလီၢ်လၢ, “ ဟးဆူးပတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိဖျိၣ်, ဒ်ပှၤတနီၤနီၤ အလုၢ်အလုၢ်အသိးန့ၣ်တဂ့ၤ.” ဖဲလံၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤ အိၣ်လီၤအသီ တနီၤအပူၤန့ၣ်, တီၣ်ပၣ်န့ၣ်တၢ်သိၣ်လိလၢ ခရံၣ်ဖိ အတၢ်သဘျးဒီး အမူဒါဘၣ်ထွဲလၢ ပှၤတဂၤန့ၣ် ခရံၣ်အနီၣ်မ့ၢ် အက့ၢ်အဂီၤလီၤ (၁ ကရံၣ်သူး ၁၂).

ဘၣ်ဆၣ်, ခရံၣ်ဖိလၢ မ့ၢ်တနံၤအံၤန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီဘၣ်လၢ တသ့ၣ်ညါ ကဘၣ် ရုတၢ်လီၤဖဲလဲၣ်လၢ ကအိၣ်ဖျိၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခရံၣ်ဖိအကရူၢ် အိၣ်အါမးလၢ တၢ်သိၣ်လိ

ဘဉ်တၢ်ပၢ်လီၤလၢ တၢ်သံန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျၢထံန့ၣ် ကြၢးမ့ၢ်ဒ်သိး ပၢ်ဖျါနတၢ်အိၣ်အသး ဆူအချၢ လၢနတၢ်စ့ၣ်တၢ်န့ၣ် အတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျါ မ့ၢ်နံၤတဖၣ်အဆိန့ၣ်, ပှၤစ့ၣ်တၢ်ဂၤ ဘျၢထံအခါ, အဝဲဘဉ် တၢ်မၤအာမၤသီ အဘျီအါမး (မ့) ဘဉ်တၢ်ကူၣ်သံ န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်, ပှၤအါဂၤ ဘဉ်တၢ်ပှၤဖျါဒီး, ပှၤခရံၣ်ဖိ အိၣ်ထီၣ်အါမးလၢ ပှၤဘဉ်တၢ်ကူၣ်သံ လၢမ့ၢ်နံၤအဆိတဖၣ် အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တနံၤအံၤ, ထံကီၢ်အါမးလၢ အတနၣ်ခရံၣ်န့ၣ်, တၢ်ဘျၢထံန့ၣ် တၢ်န့ၣ်ဖျါလၢ ကစးထီၣ် တၢ်ကူၣ်သံလၢ အလီၤပျံၤလီၤဖးလီၤ. ထံကီၢ်အါမးန့ၣ်, တၢ်စ့ၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤလၢ ခရံၣ်အပူၤန့ၣ် ဘဉ်တၢ်တူၢ်လိၣ် ဖဲပှၤတၢ်ဂၤ မ့ၢ်အာၣ်လီၤလၢ ထးခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် တၢ်အဲၣ်လီၤလၢ ကမ့ၢ်မ့ၢ်လဲၤဒီဖျါလၢ ဘျၢထံန့ၣ်, ထူၣ်စ့ၣ်ညါအဒုၣ်ဒါတဖၣ် စးထီၣ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ ထီဒါဆူပှၤစ့ၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ် န့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်ဆဉ်, တၢ်အပူၤ တၢ်မနုၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ပှၤကိးဂၤဒဲးလၢ အဘျၢထံမုၢ်လၢ ဒ်သိးပှၤဒုဒိၣ်ဖိလၢ အဲၤသံအိးပးလီၤ. လံၣ်စီဆံးဝဲ, “အသ့ၣ်ခုအသးခုဒီး, လဲၤဒၣ်တၢ်လၢ အကျဲလီၤ.” (မၤတၢ် ၈:၃၉).

“တၢ်န့ၣ်တဖၣ် သုမ့ၢ်သ့ၣ်ညါ ဒီးသုမ့ၢ်မၤအိၣ်ဒီး, သုဘဉ်ဆိၣ်ဂ့ၤသုဝဲလီၤ.” (ယိၤဟဉ် ၁၃:၁၅).

အမၤမုၢ်အိၣ်လီၤ (၂ ကရံၣ်သူး ၅:၁၄,၁၅). ကစၢ်ယွၤတစံးလၢ ပအိၣ်ယံၤလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢ တၢ်မုၢ်လၢအယိ ပမ့ၢ်ခရံၣ်ဖိဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်စံးဝဲဆူ ခရံၣ်ဖိတဖၣ်လၢ - နမ့ၢ်ပှၤခရံၣ်ဖိတဂၤ, “ သုကလဲၤဒ်အကြၢးဒီး တၢ်ကိးလၢ တၢ်ကိးက့ၤသုအသိး.” (အံးဖူးစူၤ ၄:၁). တၢ်ကဲထီၣ်သး သုလၢ ခရံၣ်ဖိသးပှၤနီၣ် အလီၢ်ထီဒီး တကူးလီၤသးဆူ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢ တၢ်မုၢ်လၢတဖၣ် န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကဲထီၣ်သး ဒ်အံၤန့ၣ်, ကစၢ်ယွၤ ကကိးက့ၤအိၣ်ဆူ တၢ်ဘျီဘဉ်လၢတၢ်အဲၣ်, ဒ်သိးပှၤကွၢ်သိ ပၢ်လီၤအသိတဖၣ်လၢ သိကရၢၢ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. အယိန့ၣ်, ခရံၣ်ဖိမ့ၢ်သးပှၤနီၣ် ယွၤအတၢ်ဘျး တၢ်ဖျါန့ၣ်, အဝဲကဘဉ် တၢ်ဘျီက့ၤလၢ ယွၤအတၢ်ဝဲၣ်တၢ်ဘျီ န့ၣ်လီၤ.

မိပတသးပှၤနီၣ်လၢ တၢ်အံၤသိၣ်သိပဝဲသ့ၣ် ဒ်သိးကပလီၢ်သးလၢ မၤဆူၣ်တၢ်တကဲၣ်ပဝဲ အတၢ်သိၣ်တၢ်သီဆူ ပှၤဂၤန့ၣ်လီၤ. ပတကြၢးစံၣ်ညီၣ် ပဒီပုၢ်ဝဲၣ်လၢ ပတၢ်ပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးဒီး ပတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ အတၢ်လုၢ်လၢဒၣ်ဝဲဘဉ် (ရိမ့ၤ ၁၄:၄). ဘဉ်ဆဉ်, ယွၤအကလုၢ်ကထါ မ့ၢ်စံၣ်ညီၣ် တၢ်မၤအဝဲအံၤလၢ ပဒီပုၢ်ဝဲၣ် အတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်, ပတကြၢး ကန့ၣ်ယုၣ် အဝဲန့ၣ်ဘဉ်.

**တၢ်မၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဘျၢထံဒီး
မတၢ်ကြးဘျၢထံလဲၣ်?**

တချးကစၢ်ယုၣ်ရှူး က့ၤထီၣ်ဆူ မူခိၣ်ဘီမ့ၢ်န့ၣ်, အဝဲတ့ၣ် အပျဲၣ်အဘီၣ်တဖၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢ အကါဒိၣ်လီၤ, “ မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး, လဲၤဒုးကဲထီၣ် ပှၢအကလုၣ်တဖၣ် ခဲလၢၣ်လၢ ယပျၢယဘီၣ်တက့ၢ်. ဒီးဘျၢအီၤလၢပၢၣ်, ဒီးဖိခွါ, ဒီးသးစီဆုံအမံၤအပူၤတက့ၢ်. ဒီးသိၣ်လိ သီလိအီၤ, ဒ်သိးအကတီၢ်န့ၢ် ကယံၣ်တၢ်လၢ ယမၤလိၣ်တ့ၢ် သ့ခဲလၢၣ်တက့ၢ်. ဒီးကွၢ်ကွၢ်, ယအိၣ်ဒီးသုကိးမုၢ်န့ၢ် မုၢ်န့ၢ်ဒီး, တၢ်တၢ်အစီၤကတၢ်လီၤ. အၤမ့ၢ်. ” (မၤကူး ၂၈:၁၉, ၂၀)

တၢ်အံၤမ့ၢ်ယွၤအတၢ်ဆၢန့ၢ်တၢ်, ယွၤအပျဲၣ်အဘီၣ်တဖၣ် လဲၤဟီၣ်ခိၣ်ချၢ အယၢၤဝးဝးဒီး စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ တၢ်သးခုကစီၣ်အခါ, ဘျၢပှၢလၢအတူၢ်လိၣ် တၢ်သးခုကစီၣ်လၢထံ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျၢထံန့ၣ်မ့ၢ် ယွၤအတၢ်ပညိၣ် အလုၢ်အလၢ် အတၢ်ဒုၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်အဝဲအံၤ န့ၣ်ပဝဲသ့ၣ်ဆူ တၢ်သံကွၢ် ခံခါလီၤ - အဆိ, တၢ်ဘျၢထံ အလုၢ်အလၢ် န့ၣ်ဒ်လဲၣ်? ခံခါတခါ, တၢ်ဘျၢထံန့ၣ် အခိပညိၣ်ဖျါ ဒ်လဲၣ်?

ဒ်သိးကယု တၢ်စံးဆၢလၢအဘၣ်ဝဲ လၢတၢ်သံကွၢ်အဆိတခါန့ၣ်, မိပကဖး (မၤတၢ် ၈:၂၆ - ၃၉) တက့ၢ်. ဖဲအံၤန့ၣ် ပှၢအံၤသံအီးပးဖိ နီၣ်ပၤမုၢ် အတၢ်ခုတၢ်ပှၢ လဲၤတၢ်လၢလုၣ်ဒီး ဖးလံၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ အလီၢ်လံၤ, (ဝံယဂျါယၢ ၈:၂၆-၃၉). ပှၢအဝဲအံၤန့ၣ် ယုတၢ်တီတၢ်လိၣ်လၢ အသးဒီးဖျါ ဒီးကစၢ်ယွၤ မၤလိၣ်အပျဲၣ်အဘီၣ် စီၤဖံလံးပူၤလၢ ကတီၢ်တၢ်လၢ အီၤန့ၣ်လီၤ. စီၤဖံလံးပူၤတဲၤအီၤ ဒ်သိးကအုၣ်ခိၣ် ပှၢတၢ်ဒီးဘးဖိအဂီၢ်န့ၣ် ကစၢ်ယုၣ်ရှူးသံလၢ ကရၢနံထူၣ်စုညါ အဖီခိၣ် ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပှၢလဲၤတၢ်ဖိ စူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ်ဒီး အဝဲသံကွၢ် စီၤဖံလံးပူၤလၢ အဝဲဘျၢထံသ့ၣ်လီၤ. ပှၢအဝဲန့ၣ် စူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ တၢ်လၢခရံၣ်အပူၤ အနီၣ်နီၣ်ဒီး, စီၤဖံလံးပူၤတူၢ်လိၣ်လၢ ကဘျၢအီၤထံန့ၣ်လီၤ. လုၣ်အိၣ်ကတီၢ်လၢ ဘူးဒီးထံကလိၣ်ဖိ (ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သး ဝုၤဝုၤလၢ အဆၢဖိ ၃၈ဒီး ၃၉), “. . . ဒီးစီၤဖံလံးပူၤ, ဒီးပှၢဒုဒ်ဖိန့ၣ် တထံၣ်လၢဘၣ် အီၤဘၣ်, အဝုၣ်ဒ်အံၤ, အသ့ၣ်ခုအသးခုဒီး, လဲၤဒုၣ်တၢ်လၢ အကျဲလီၤ. ” တၢ်သးဒုဒ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီး, တၢ်အံၤတၢ်အဒိလၢ ဘၣ်တၢ်ဘျၢလီၤ ပှၢတၢ်ဂၤလၢ လၢလၢပှဲၤပှဲၤလၢ ထံအပူၤဒီး တမ့ၢ်ထဲ ဘၣ်တၢ်ဖုံထံဘၣ်. လၢလံၣ်စီဆုံအပူၤ တၢ်ဘျၢထံ အဒိခဲလၢၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်တဲဖျါလၢ ဘၣ်တၢ်ဘျၢလီၤ ပှၢတၢ်ဂၤလၢ လၢလၢပှဲၤပှဲၤလၢ ထံအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ခုခါအံၤန့ၣ်, တၢ်ပၣ်ဖျါမန့ၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အလုၢ်အလၢ်ယိယိဖိလၢ အဘၣ်တၢ်ဟဲစိၣ်ဆူ မ့ၢ်ထီၣ် - အခၢၣ်သးကျဲ ဖဲနံၣ်ယၢဖျိၣ်အါမး အပူၤကွံၣ်န့ၣ်လဲၣ်?

- ၁. အဆိ, တၢ်အံၤမ့ၢ် တၢ်မၤအသးဒ်သိး ဒိကန့ၣ် ကစၢ်ယုၣ်ရှူး အတၢ်ဘၣ်အသးလၢ အဝဲတဲဖျါထီၣ်လီၤ (မးသံ ၂၈:၁၉). အတၢ်ပညိၣ်န့ၣ် တမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပၣ်ကွံၣ် ပံးပညၣ် အတၢ်ဘၣ်အဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ် ခရံၣ်ဖိအသး သ့ၣ်ညါဒုၣ်တၢ် အဝုၤအမံၤသ့ၣ်မံသး ဘၣ်ယးဒီးယွၤ, သ့ၣ်ညါလၢဒိကန့ၣ် အတၢ်ဘၣ်အသး န့ၣ်လီၤ. (၁ ပုးတရူး ၃:၂၁). ထဲပှၢလၢ အနီၣ်ဟူ တၢ်သးခုကစီၣ်ဒီး စူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတဖၣ်, ဒီးဘျၢအသးထံ သ့န့ၣ်လီၤ. (မၤတၢ် ၁၈:၈)
- ၂. ခံခါတခါန့ၣ်, (ရိမ့ၢ် ၆:၃-၅) သိၣ်လိပဝဲသ့ၣ်လၢ တၢ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်အဒိလၢ နီၣ်သးအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ န့ၣ်လီၤ.
  - ၁) ထံန့ၣ်တၢ်အဒိလၢ တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒီး တၢ်သံန့ၣ်လီၤ.
  - ၂) ခရံၣ်သံအခါ, အဝဲဘၣ်တၢ်ဘျၢလီၤလၢ ထံတၢ်စံၣ်ညိၣ် အဖီလၢဒီး သံဒ်သိးကဟ့ၣ် အပူၤလၢ ပတၢ်ဒဲးဘး အဂီၢ်လီၤ (စံးထီၣ်ပတြာ ၄၂:၅).
  - ၃) ခရံၣ်သံလၢ ပှၢစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ် အဂီၢ်အယိ, အခိပညိၣ်ဖျါလၢ ပှၢစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ် သံသကိးလၢ ကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ် န့ၣ်လီၤ. ပံးသ့လၢ, ဖဲခရံၣ်သံန့ၣ်, ယသံလီၤ. ဖဲအဝဲဘၣ် တၢ်ဘျၢလီၤန့ၣ်, ယဘၣ်တၢ်ဘျၢလီၤ န့ၣ်လီၤ. အဝဲဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤလၢ တၢ်သံအခါ, ယဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤလၢ တၢ်သံလီၤ.
  - ၄) ခရံၣ်ဖိန့ၣ် သံလၢအတၢ်ဒဲးဘး, ဟီၣ်ခိၣ်ချၢ, ဒီးအတၢ်ဒုၣ်ဝဲလီၤ. အဝဲသံလၢ တၢ်လၢ အဝဲမၤန့ၣ်ဆၢၣ်အသိးလီၤ, စးထီၣ်ခဲအံၤန့ၣ်, ကစၢ်ယွၤတထံၣ် အတၢ်ကမ့ၢ်ဘၣ်. အဝဲထံၣ်ထဲ ခရံၣ်လီၤ (ကလၢတံ ၂:၂၀).
  - ၅) အယိန့ၣ်, ခရံၣ်ဖိတၢ်ဂၤ မ့ၢ်ဒီးဘျၢထံန့ၣ်, အဝဲအၢၣ်လီၤတၢ်လၢ ကမျါအမဲၣ်ညါလၢ အဝဲဟံးန့ၣ်တၢ်လီၢ်လၢ ခရံၣ်အပူၤ - တၢ်သံ, တၢ်ဘျၢလီၤ, ဒီးတၢ်ဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤ - စးထီၣ်လၢ တၢ်ဆၢကတီၢ်အဝဲန့ၣ်န့ၣ် အဝဲကကျဲးစး ပၣ်ဖျါတၢ်ခဲလၢၣ်လၢ အတၢ်အိၣ်ဒီး ခရံၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- ၃. ပှၢလၢဘျၢထံဝံၤ အနီၣ်နီၣ်န့ၣ် တမ့ၢ်ပှၢလၢ ဘျၢအသးလၢ ထံအပူၤ ထဲတၢ်ကတီၢ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် ပၣ်ဖျါစ့ၢ်ကိးလၢ အတၢ်အိၣ်မူလၢ တၢ်ဖဲးတၢ်ညၣ်, န့ၣ်ဆၢၣ်အလီၢ်လံၤ